

Scrìti Vèneti

DIARIO IN LENGOA VENETA

Raffaele Serafini

Edisiòn: LENGOA VENETA

Raffaele Serafini

Scriti Vèneti

DIARIO IN LENGOA VENETA

Edisiòn: LENGOA VENETA

No a ghe xè copyrights e tute le parte de sta publicasiòn le pol èsar copià o invia co tuti i mexi, eletroneghi o mecaneghi, anca fotocopie, registrasiòn, e anca la pol èsar immaginà senza permeso scritto de l'autor o dea caxa editora.

All rights are not reserved. All parts of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without prior permission in writing from the publisher.

stanpà inte la Venetia

1° Edisiòn majo 2015

***A ghe dèdego sto libro a chi ca ga capio ca el el
Veneto el xè Lengoa e ca ghemo da ver el
corajo de parlarlo e scrivarlo ogni dì.***

NOTE DE SCRITURA

Le regole grafeghe, le xè fasiì e imedià, el ségno “C” a se lèxe [K] frente a o/a/u par exenpio : “**acua**“, “**anca**”. Frente a e/i par exenpio se lèxe invése fà : “**ciào**“, “**céxa**”. La “CH” tipega se lèxe fa in taliàn, par exenpio : “**schei**“, “**Chéco**”. Serte olte la “CH” la se scrìve ànca co “K” : “**skèi**“, “**Kéko**”

A “S” a vién doparà fà na sorda, par exenpio : “Go masa mistieri pa a testa”.

A “X” a xè doparà fà na sonora, par exenpio : “caxa” o “**xé**”.

A “Z” a ga isteso vaeor fonetego de a “X”, par exenpio : “caza”, “A xè fasie tàxer”, el se podaria scriver anca : “A **zè** fasie tàzer”.

La “J” la sostituise la scritùra gi/ge, par exènpio : “projèto”, “**Jijéto**”; la “J” la se pol lèxar fa la “J” de “John” in inglese o ànca fa in “yes” inglese.

A “L” tajà a raprexenta do varianti foneteghe, parchè ghe xè parti de el Veneto ca dixe : “A gaina magna **e** erbe” e altri invese dixè “**La** gaina la magna **le** erbe”. Cusita, pa respetar e do varianti serte volte xè scrivesto : “**L**a gaina la magna **le** erbe”. Mi, bona parte de le òlte dopàro la “L” normàl, asàndoghe el letòr l’opcion de lèxarla o mànco. E dòpie in Veneto no le ghe xè.

No go vołesto èsar pedante fà on acadèmego, vanti

tuto parchè go senpre vardà co sospeto chi ca el ghe insegna st'altri parlar puito, e pò parchè na lengoa là ga da èsar descrivesta fa là vien parlà e inte el modo pi fasie par tuti. Penso ca in sti oltimi sento ani, chi ca el ga festo pì mal a là nostra lengoa, a xè stà a nostra prexunsiòn masa granda. El me parèr el xè de scrìvar, parlar e pensar in Veneto, no vargognarse, e molargheła de scrìvar sol ca poexie e memorie de sti ani. In Veneto podimo parlar de matemadega, de filoxofia, de storia, atuaità e de politega...El letòr el podarà vèdar ca el testo el xè stà trà xò doparando dea nostra Lengoa varietà nove, vecie, e de parte difarenti de el Veneto, parchè a richesa de na lengoa a xè propio inte a so diversità; in sto modo a grafia a xè sta doparà co libartà pròpio pa rèndar sta diversità. In sti oltimi àni, partìr da on sciàpo de xente, gà scuminsià la rivinsita e la riapropriasiòn de la nostra Lengoa, storia e coltura. A semo drìo riapropiarse de la nostra identità e dignità de Pòpolo, ca a xè pi inportante ca fàr schèi.. I schèi va e vién, ma l'identità na olta perdesta a xé finìa.

INTRODUSION

A se trata de testi ca li nàra espariense de vità fra la testimoniansa e l'invensiòn. Umorixmo, realixmo e fantaxìa, i xè i protagonisti de sti cunti. El stìle el xé s-cèto e dirèto, in sintonìa co la coloquialità tìpega de la Lengoa Veneta, lontan da inùtili barokejaminti, da parentexi e digresiòn perditenpo. Ve àso a la letùra, saluti.

Scrìti Vèneti

DIARIO IN LENGOA VENETA

LA RIVOLUSION DE COLA: in volta picàr manifesti pa l'indipendensa.

Dopo on dì da dixocupà pasà consumarse i polpastreli dar via volantini, far cola, ciamàr in radio o scrivar so internet istigando a l'indipendesa, a se catemo al scuro de on vecio covo eversivo inpienà de armi rivolusionarie: bandoni de cola, bandoni de color, peneli, ruli, perteghe telescopeghe, scotch, manifesti, tabeluni, cartuni, volantini, libreti. Fa on fredo can, ma miga par chelo se metimo i goanti e gnanca pa i cai, xè solo pa le man, parchè furia doparàr ste cole e culori le se crepa fin sangoinar.

Ghemo i schei pa la benxina e ghemo sernio pasàr na note de istigasiòn a la riolta. Smorsemo i selular

parchè i caranba i ga on sistema de rilevamento baxà so el spostamento de sele sol teritorio e li se vita spacar i maruni; i lo ga capio ca senza Italia a ghe tocarà catarse on laoro e finise la bubana par lori. Fra l'altro le prefeture le xé sta alertà ca semo el peligolo nomaro on e se ga da reprimarne. Chelo ca femo el sconfina inte la ilegalità: picàr carteli e far scrite a xè diventà on crimene da prima pajina. Naltri no se femo serti problemi, Che Guevara no el ga mai vio el porto d'armi co el gà xbarcà Cuba. Semo drio conbatar on nemigo ca el ne oprime, ca el dopara la legalità pa oprimar el popolo e pa garantir el privilejo de na clase de parassiti. I ne ga metesto al muro e naltri femo fa Robin Hood: se defendemo e difondemo el spirito de rivolta.

Partimo vestii de scuro in mimetica, cusì pa dar manco fastidio e no metar in imbaraso la polizia ca la xè co naltri parchè la ga capio chi ca xè i veri criminali.

Co capita, drio le strade, xmaltemo i carteluni elettorali de cola, e xò picàr manifesti, ma preferimo picar roba a ndo se vede puto: sortie autostrade, sottopassaggi. So le rotonde semenemo i carteluni rigidi o li incioemo so i platani drio la statale. Insomma picchemo e incioemo a ndo fa sciòco a ndo se femo cognòsar.

Ogni tanto ne capita ca i ne xbrega via i manifesti e lora ghemo capio ca se ga da metarli elti e cusì doparemo la pertega telescopica (chela pa bruscàr le piante). Co ste perteghe rivemo fin 6-7 metri e

picchemo manifesti o femo scrite co i peneli picà in punta.

Su pa i tornanti dei munti femo scrite co color da muri ciaro. Rulo e penelo ne fa sentir dei Caravaggio de l'indipendensa. A ne par èsar i tifuxi de na gara siclistega de montagna.

Co vansa tenpo se xmaltese volantini rento le casete de la posta o soto e porte de le butighe.

Se riva càxa de matina onti, strachi agri co i dolori so i brasi o el mal de schena portar secie in volta. Ne consola e luxinga ca co le nostre asiòn istighemo a l'eversìon, xmovemo el popolo capir, movemo le cosienze e femo deventar le piegore lion: semo i pionieri del vero risorjimento.

IN METRÒ MILAN

A rivemo in stasiòn sentràl Milàn. La ga costruìa Musolìni, dòpo el libèrty a xè rivà el stìle fasìsta. Fòra da la stasiòn a ghe xè i sòliti parà àltri on mètro e mèxo a fàr bèla mòstra e spacàr i cojòni a chi ca ga la pèle scùra. I pàrta tùti co asento calabrèxe-pulitàn, sègno ca ramaj el stàto taliàn ghe tòca tiràr sù nànti partenopèi e de l'Aspromonte.

Tolemo el tròdo pa el metro. Sòto tèra a ndo se fa i bilieti ghe xè i sòliti ca xùga ai busolòti e li spèta el turìsta martùfo ca el se fa mincionàr 100 èuri. Pa fàr el bilieto a ghe xè la còla al sportelo, cusì pensemo pùto de doparàr le machinete automàdeghe : "tute ròte", cusì fèmo la còla.

Co entremo, la prìma ròba ca se nòta, a xè ca no ghe xè pì scrite, no ghe xé pì steme, ma in conpenso ghe xé on stramàro de propaganda e carteloni propagandisteghi. Notemo on par de stradìni (Bangladìxi) ca li scansela le scrite fèste co la bonbolèta. Figurémose sa i stàti no li pagàse pa scanselàr scrite e cavàr stème, a gavarìsimo on mòndo a colòri, inpienà de muràles, de espresìon individuàl, e la publisità masifegànte la pasaria inoservà parchè coerta da la forza dei lengoaji trasgresìvi gratùiti.

A montèmo sù tùti presà fa na sopresa rento sti silindri ca viàja so rotàja, gnisòn te vàrda, tùti co la testa vèrso la pòrta. Silensio da mòrti e sòlo i bip de le paràde. Naltri, a no sèmo orbàni, naltri vegnemo da le canpàgne Vènete e vardemo sto pòpolo senza vità, sti òci xmorsà. A xè inpienà de figa, ma tùte trìste. El metrò de Milàn el xè inpienà de sinixi, ispaneghi, maròchi....a ndo xèli finii i Milanixi? Gnanca pì i emigrà Sìculi o Sàrdi. A Cadòrna (sto fiol de na ròja) entra on co l'anplifigador e scominsia cantàr, tùti tàca sorìdar e i fa comìnti, a se tràta de on aspirànte cantante ca el serca de goadagnàrse la vità. Par carità, bon da gnìnte, ma inte na atmosfèra asètèga el diventa l'atrasiòn. Naltri fèmo on comentò e sùito la xènte intòrno la scominsia parlàrne. I sente ca sèmo Vèneti, i ne sorìde i ne vàrda fa fùsimo dei Marsiàni, pàrte de on mòndo estìnto da sècoli. Lòri i parla tùti conpàgno fa in Tv, se vède ca a li ga slevà madiaset. Se vède ca

a ghe mànca la compagnia, se vède ca i xè sùli, parchè li se strènxe tùti tòrno de nàltri fa intorno el fogolàro de on dì invernàl co se fàva filò. Nàltri ghemo ncòra on fià de vita, nàltri ciacolemo, nàltri movemo i òci, nàltri sèmo chel ca lori ghe mànca. I ne fa pèna, li fèmo parlàr, e i òci de sto pòpolo i se ilùmina fa fulminanti, i ga on mùcio de ròbe da dìr, a xè àni ca li spèta calchedòn ca li scòlte. Calchedòn fin el perde la so stasiòn tùto ciapà da sto evento, fin ca pian pianèlo tùti dexmonta e li ritòrna vivàr na existensa gràma e fiàca. Nàltri a dexmontemo al capolìnea e sevitemo drìo e nostre ròbe.

DRIO CATAR LAORO

Fin st'altro dì a schersàvo in ostarìa co i amìghi, co a vegnéa de olta dal laòro me paràvo bévar on gòto e parlàr de monàde, ma i me ga asà càxa da laòro, el paròn el ga sarà. Dèso me tòca bévar càxa da sòlo cusì sparàgno. I me ga dà on fià de càsa integrasiòn e dèso bàsta, a so càxa drìo cercàr laòro. In colocamento a te tòca fàr la còa, sémo in màsa no ghe ne xè, lòra go tacà ndàr a ajensiè interinàl. So ste ajensiè i te parla taliàn e i te dìxe de portarghe el curriculum, ma mi no go gnancòra capìo còsa ca xé a go sòlo el libchèto de laòro e la carta d'identità, mi no go studià, a no go sto tìpo de làurea.

Le prime òlte me rinfrancàva védar ste siorete, le te promete tùte màri e mùnti, ma dòpo no te ciàma

gnisòn. Sonti vècio, sònti brùto, i te dìxe tùti ca no te ghe professionalità e lòra go tacà fàr el còrso de inglèxe ca i organìxa in ajensìa. A sarà, ma mi no ghe la fàso tignìrme in mente ste paròle e pò go laorà tùta la vità in fàbrega còsa me prepàreli ndàr laoràr in Amèrega? Insòma a me indormensavo sol bānco e la maéstra la me asàva stàr. Par coélo i me vol tùti ben sti toxàti. Dòpo go tacà far i còrsi seràl pa ciapàr la làurea aselerà (me ga costa na fortuna) e pòso dir ca a ciapàva grān bèi vòti, ma on dī xè vignìsti serti co na onifòrme e i ne ga festo dele dimānde, i ga sarà la scòla e dei profesùri no ghemo pì savèsto gnìnte, ansi òn el xèra sol jornàl ma el ghéva nàltro nòme. Cusì go tacà cercàr laòro so le rivìste. Ghe xè de tùto, i primi tìmpi no xèro mià māsà sgajo e ghe go petà rento on ca me ga ofresesto laòro del tìpo ca el me ga inpienà la càxa de detersìvi e saòn ca me ga tocà pagàrgehe. El pexo parò xe stà ca el me ga ciavà anca la mojèr. Dòpo ghe xé sta on ca el me dixe de laoràr da càxa col telèfono e de ciamàr in vòlta vendar parfùmi, e ànca lì dòpo la fin, co xé sta òra pagàr la bolèta, el me ga dà on aségno a vòdo. Far el camarier no me tol gnisòn ma fàr da magnàr a sarìa on artìsta, i piàti no sèrve pì parché dèso ghe xé le màchine automàdeghe. In compènsò sòto le fèste i me fa fàr Bàbo Nadàl e la me ciàpo on frānco, tānto no me ricognòse gnisòn, fòra ca el cān de la me visìna. Far concòrsi a xè impossibile, pa on pòsto da bidèlo i riva co na làurea in lèje o chimega, e mi go sòlo le mèdie. Purtròpo Nadàl

vien na òlta l'àno, a go àncà proà fàr marcatìni, ma i comùni i te fa pagàr da 30 a 50 èuri de tàsa, e solo de strada e màchina te ghe ne spìndi conpàgno, pa rivàr sèra ca te perdi schèi. Figùrate ca dòpo te toca anca de pagàr le tàse sòra! Cusì resto càxa, speto ogni dì ca i me ciàme, al telefòno no, parche i me ga destacà la lènea, ma ca i sòne al canpanelo de càxa, ca i me ciàme dirme ca sèrvo calcòsa, parché si no me sento inùtile e me vargògno vivar. Me vargògno ndàr fòra parchè tuti i te dìxe : "Steto puito?", "A xe on mùcio ca no te védo" e pò a go paùra ca li sbrìsie dimandàrme "El laòro?", me tòca confesàr ca no so bon da gnìnte, ca so on parasità, ca so inùtile. No, no ghe la fàso, e me sàro in càxa, mèjo la solitùdine a la vargògna. Intànto a pàso i dì sòlo, me mojèr le xé scanpà co nàltro ca vendéa le scòe. Vardo la téle e no perdo na puntata de telecoiz, parchè magàri i me ciàma e devento rìco àncà mì. Cheli del comùn i me pòrta da magnàr on pàr de òlte al dì, vien àncà fàrme vixita el capelàn e pa stràda i me salùda ncòra i vèci amìghi. Beh insòma tiro vanti e spèro ca calcòsa cànvie.

CARO VECIO ORTO

Eh si, el nostro vècio orto de fameja! A xè propio gràn salutàr cavarse fòra el magnàr da sti tochi de tèra vèrjine. Ve lo ricordelo el vècio nòno ca el scargava tute le sèneri e bronxe xmorsà pa consimàr l'òrto?

Eh si, tuta sanità. La nòna, chela rospa, la bruxàa de tùto so la fornèla, fin le pile ca no funsionava pi. Cosa fàr co ste sportele de plastega, chele indresà de paja le bruxàa da dio, ma chele de plastega no. Ma no inporta, e fa fògo anca lòre, e pò la spusa la va su pal tùbo, l'inportante a xè ca no la respiremo nàltri.

E l'ojo dea màchina? Anca chelo, in òrto, i bàì i magna tùto, gninte se crea tuto se transforma. Amoniache, oji de ogni sorta, derivà del petrolio, seneri de materie plasteghe, seneri al pionbo de riviste bruxà, i seraminti co le vernixe eposileghe, tuto inte el nostro càro vècio orto transformà in sèneri da la forneleta de càxa.

Si, dio kan, eco l'eredità porca ca ne ga asà le jenerasiòn del “miracolo”. Tuto cresea, tuti ciapava, ma so la pele del nostro futùro. L'orto vecio de fameja el xé fa na roja parfumà inpestà de malatìe.

DRIO SPETÀR EL TREN IN STASIÒN VICENSA

A semo soto e feste e voo Vicenza in stasiòn, voo pa fàr el bijeto e ghe dìgo al bijetàro : “el me fàso el bijeto pa Verona”. El bijetaro el me risponde : “cosa? potrebbe ripetere? Non capisgo?”.

In còla a xe tuti Marochi, Albanixi, Bangladixi..... Coro sol binario e me tòca de sentìr ca el tren el xe in ritardo de 20 minuti. Ame sento rento spetàr so na stanseta del binario. Rente de mi a ghe xe do toxàti, li gà l'ocio furbo, li fa dimande strane a la xente e

sorixiti furbi e co li me pàsa rènte a sento ca li pàrta rom.

Sol binario xe inpienà de more afregane bele ca le sganbeta fa so la statàl a l'altesa de Limena de note. La polisia la ferma do toxati 100% marochi, li ga dei pamesi de soggiorno tuti sbregà sù. Vedo na fameja de xente ca li pàr Vèneti e me rinfranco on fià, ma co li verxe bòca a capiso ca li xè i mericani dele forse de ocupasiòn Vicenza. Pasa tri toxàti bastansa bàsi. Li xe albanixi.

Do veciote ca le pàr balène, verso la 60ina le parla in Ukraino, le xe do badanti ca le gà el dì libaro. Ghe xe on toxàto vestìo puito sol binario e capiso xà de che ràsa ca el xè, lo sento risponder al selulàr : “mi dìca, ossequi.....” el xè el sòlito carabiniere ca riva da la Calabria o Napoli, se capise da la sporta dei caranba ca el gà drìo. Ramai riva el tren, ma èco ca riva do veciòti co on putelo, li xè dei nostri, li parla Vèneto, che felisità. Me rinfranco fin ca el veciòto no el ghe parla al putìn e ghe dixe : “adesso arriva il treno, sei contento vèro?”. Sto pòro nòno Vicentìn el se vargogna de parlarghe Vèneto so nevòdo.

AL COLOCAMENTO

Il lo chiama “ufficio del lavoro”. Ein Turhuter de Kafka, el xè l'exenpio pi conpagnà.

In sto ufiso ghe xè dei statali ca li càta la so raxòn de existensa, solo in virtù dei dixocupà ca li xè obligà far intarviste e spetar òre inmucià fa banane. Tuto par

gninte se intende. “Par gninte” pa i dixocupà, mìa pa i statali ca ghe laòra. Chel spetar par gninte, che le coe, le càta la so raxòn de existar sòlo pa justifegàr el stipendio de chi ca a xè drio la credensa in sti ofisi. Basta ndàr rento on de sti laxareti taliàni pa capir el degràdo omàn e burocratego ca semo rivà. In sti loghi la dignità omàna la vien calpestà e no solo chela dei martiri dixocupà, ma ànca chela dei carnefisi e parassiti statàli. Sti loghi li ga da sparìr. Inte na Venesia libara ghe ga da èsar opportunità par tuti senza distinsiòn.

MONOLOGO DE ON INPRENDITOR

Eh a xe senpre pi dùra, no se porta pi càxa gninte. A xé finìa la bubàna, sparìi i schèi. Par chelo, volendo laòro a ghe ne sarìa ma no i te pàga, o pèxo co no te tòca far el sotocosto, a te te ròxeghi pian pianeto àni de atività. E pò sti buèli de l'ispetorà al laòro i te càpita rento el capanòn e i te fa multe da diexemila euri cusì fa le fùse frìtole carnevål. No ghe basta mìa verne portà a la mixèria a la disperasiòn? Inte on modo o st'altro, tira live o chive, i ga da tirar schèi da ti ca te fe el cavàlo da corsa pa la Italia. E sti schifuxi i te da dirittura de l'evaxor, del sfrutador..... I te dixàrma e criminalixa fin ca te te rendi e te aseti ogni sorta de umiliasiòn.

Almanco sonàse el telefono, a ghe ne go cronpà dò cusì almanco me sòno da mi mi sòlo. Chel sòn a xè fa on trancoilante, propio chel son ca sti àni te odiàvi ca

no te molàva di e note fa le cànpane de na cièxa, ma ca el xera segno ca calcosa se moveva, el xera on segno de sparansa e richesa. Deso a xè tuto morto e col selulàr xùgo a trìo, almanco no se pol pèrdar.

Me ga tocà asàr càxa on mareo de oparài, ma ghe ne vedo de nòvi ogni dì ca li vien dimandarme sa go laòro. Tuti laureà, tuti injegneri, tuti senza sparanse inte on stàto retrògrado a ndo laora solo i avocà e i militàri. Ca infàmia, mi ca tegno su l'economia a so tratà fa na pesa da piè, pago, pago, e gnison me da gninte, ansi, a go solo el teròr ca i vegna tirarme via tuto ogni momento. A go cercà vendar el capanòn, ma chi ghe servelo on blòco de simento in sto momento? E pexo me tòca fin pagàr le tàse so na ròba moresta ca no la da redito ma solo spexe de mantignimento.

Le bolete, ostia! Maledete, le te riva càxa fa le tigre e le te pònxe, senpre fise, senpre puntuàl anca sa no te consùmi, e ti mòna pagàr. Le bolete le te angosia, no le te mola, le se pìca su de ti fa la petarola. E sa no te pàghi tàca rivarte altre letare co pi schei da pagàr.

Putàna chela madona ca la me ga festo credàr a la Italia, e mi mòna ca diritùra so ndà la festa dei alpini co i vèci far la sfilata a sventolàr la strasa trigolòr. A xé vèro a semo proprio mone nàltri Vèneti. A se femo infenociàr, e in pì ghe demo ncòra na man. "Mal ca se vol no dòl" a i dixeà sti ani. Se lo meritemo. Scola i ne omiliàva e semo finìi rento i capanùni parche a no xèrimo l'altesa star drìo na scrivanià. De bon parò a ghe xé ca almanco le stràde le xé libare, a se pol

movarse senza far la còla drìo on càmbion. Parò xe vèro ne tòca fàr la còla frente i semaferi o i laori ca no finise mài de na strada. I vol secoestrarme la tera, pa fàr la strada nova a pagamento sòra chela ca deso la xè a màca, propio deso ca la no serve pì,. Ròbe da màti, i ne roba la tera pa darla in man ai privà ca ne fa pagàr pa ndàr so na stràda ca i ga costruìo co i nostri schei e ca i la costruise sòra òna ca deso la xé libara e de tùti. O so mi ca go le travècole o semo drìo diventàr màti. Propio deso ca le strade le scominsia svodarse.

In banca i me varda scaveso, so sòto col conto, e invese ringrasiarme ca ghe pago el 12% de scoerto, a li vèdo ca i parla de mi scondendose i làvri. A xè pasà i tinpi dei crediti ilimità, del conto ca sciopàva e ca te cronpavi el machinòn e titoli scoàsa, tanto fra pagàr l'iva, le tàse o paràr su spexe, a xèra mejo spendar. Eco parchè a no ghemo gninte, cronpavino machine, capanùni, machinari e sa ne restava on frànco oltre magnarselo roje, la banca ne lo ciavàva co i titùli scoàsa. Eco cosa ca xé sta 30 ani de "miracolo" econòmego. A ne sta pùto, ghemo portà càxa sporte de tera cuxinà e simento e in cànvio ghemo arichìo la italia e mantignisti milioni de privilejà e parasiti. No dexmenteghemo ca ghemo sacrificà so l'altàr economego l'educasion dei nostri fiùli, la nostra storia e coltura. I ne ga privà de tùto e nàltri ghemo colaborà. Bei mòne semo stà! E dopo a se inrabiemo sa i ne ciàma poluntuni.

DO BUDISTI LESION DE RELIJON

A so Venesia co do Taiwanixi de relijon Budista e par caxo finìmo vixitàr ona de le infinie céxe ca pòpola la sità de Venesia. Mi mòcolo de vecia dàta, ca i me ga slevà a pàche inte la pi severa educasiòn catolega, a cognòso tùto mejo de on pàroco, e cusì ghe spiègo a sti do crìsti ca me fa le dimande.

In sta céxa ghe xé na fràca de altari e a ogniòn de sti altàri i me dimanda "cosa xelo?".

A ghe spiego ca se tràta de "Santi". I me dimanda parcosalò la xente la se inxenocia e li prèga.

A ghe spiego ca i santi i xe na sorta de divinità ma no i xé diò parchè i catoleghi romani i ga on sòlo diò parche i xè monoteisti.

Frente l'altar major ghe xè la pitùra de on òmo co la barba (diò) co na colonba ciàra ca la trà lùse, e sti do Budisti li me dimanda de dirghe cosa ca la raprexenta. Lora a ghe spiego ca diò no xè solo ma ghe ne xè altri dò! I me varda stràn. A ghe spiego ca a se tràta de la trinità e ghe conto de el spirito santo e Jexù..... I me varda maravejà. Ma ghe confermo ca se tràta senpre de on sòlo diò.....

Pi vanti ghe xé la stàtua de la madòna e i me dimanda chi ca la xé. Lora ghe dìgo ca se tràta de la verjine Maria mare de on dei tre dèi dela trinità. I me varda inbatonì. Ghe spiego ca la xèra verjine e la ga vù on fiolo ca el xèra el diò. Pa fortuna se vede ca so on dipinto ghe xe apunto sta Maria co l'anxolo Gabriele.

Eco, rinfrancà, a ghe spiego ca sta femena la xèra vecia e verjine ca so mario el marangòn no la gheva mai ciavà e ca xé sta l'ànxolo Gabriele portarghe l'anunso o mejo el séme....Insoma me go incoconà co sti dò ca i se xbuelava crepapansa, no saveo pi fa spiegarghe ste robe de gran complesità e serietà. Volea dirghe ca lori no li pol capir, ma a me rendea conto ca xera mi gnanca bon spiegar dele robe cusì coerenti e sèrie.

Pì vanti ghe xèra na scultùra de nostro signòr Jexù in cròxe. Me ga tocà spiegarghe ca a se tràta de on falso storego pa criminalixàr i ebrei e vitimixàr la nova seta dei catoleghi romani ca se gheva aleà co l'inpero romàn. Cusì serco spiegarghe la redensiòn dei pecàti, el judisio oniversàl e la risuresiòn. Ghe conto del nisiòl de la sindone e pa fortuna, so la cexa ghe xèra diritùra on tabernacolo co rento on tòco de vestìo de Maria e on ciòo de la cròxe, proe ca anca on caranba el torìa par vère.

Sti do Budisti, i se ga trà xò spansarse, e mi ca no savea fa spiegarghe ca xè tùto vèro, a me vargognàa.

El sagrestàn inacorxestose el ne ga invità al silensio e cusì li go menà fòra. A no me ga tocà ca on de sti dù no el se gàbia rinfrescà la fàsa so l'acoa santiera; marià vercola ca figùra. Corìmo fòra mexi inorbesìi da la lùse del sol ca ghe xèra in càmpo.

LA VITA LA XE NA CÒA

Voo dal dotòr farme le carte pa na vixita e co rivo a me càto na diexena de vèci sentà ca li speta intrà, me incò e faso finta lezar le riviste so la tòla finche el dotor me riseve e dà la carta. Còro l'ospitàl pa la prenotasiòn. L'ospitàl ghe xè na còca no finise, ma pa fortuna ghe xè el distributòr de nòmari e cusì speto ca rive el mèo. Dopo 1 ora i me ciàma e i me dìxe ca ghe vol on méxe parchè ghe xe tute le dàte ocupà e ca go da spetà. I me dìxe ca pòso ver l'ensión sa prexento el sertifegà de dixocupasiòn. Pàro xò e voo al colocamento pa rinovàr el sertifegà de dixocupasiòn. Pa strada ghe xe le còce de machine, el tràfego el xè al colàso no i ga mai festo na pianifegasiòn urbanistega sèria, i taliani ga solo asfaltà le càle ca ghe xèra de secoli. Co rivo al colocamento me càto na còca no finise tipo chele someje vecie de l'amerega ani 30. Ghe xè de tuto, taliàni, mori, xàli e anca Veneti, tuti incoà ca speta. Dòpo na ora rivo frente na bela inpiegà sentà drìo la so scrivanià e ca la me dà on nòmario in man e la me dìxe de incoarme drìo na 30ena de parsona ca le speta naltra signora sentà. Dòpo na òra xè la me òlta e me càto naltra inpiegà bastansa gnòca dir el vèro, ca la me soride e la me dà on nòmario e la me dìxe de spetar ca i me ciàme cusì i me intarvista. Intanto nervoxeto me vien el morbin e scominsio dirghe a tuto el pòpolo incoà ca invese de star live fa dei mone gavarissimo da ocupàr la statàl e lora sì ca i ne dà el laòro. Riva risposte de tùti i colòri, la veciota ca parla de metar le

bonbe sòto el da drìo ai politeghi, chelo ca vorìa rinovàr la pena de morte pa tuti i politeghi, chi ca invese el dìxe ca se ocupemo la statàl rìva i caranba e ne masàcra de pàche fa senpre. Finìa l'intervista xe màsa tardi pa ndàr magnàr e voò a l'ulss pa farne dar el codigo de no pagàr le vixite; anca lì el sòlito nòmaro co na còla ca no finìse, tuti dixocupà ca xe drio farse sto nòmaro pa l'èxensiòn. Co xe la òlta mea, l'inpiegà la me confida ca no funsiòna el terminàl ma de no dirlo gnisòn si no la xente la se inràbia. Figuremose, a so colaborator de Labuxia.com e de la sensurà Gaxetaveneta.com, dopo 20 segoni lo savea tùto l'ospitàl. E xò siràche, le vècie da nòvo co sta litania dele bonbe, naltra la parla dirittura de mìsili contro ròma, on veciòto ca me stupìse el fa “maledeta lega i ne ga robà 17 ani e ridoto cusì”. La còla la diventa na bolja de eversìvi e mi pi ca li mòdaro co parole provocante tipo: ” No ste procurarve deso i fa le riforme”, “L'Italia la xe na bona roba salvemola”, “Serte robe no se dìxe, ghe vol rispetto pa le istitusiòn”..... e monàde de sto tìpo, ca le càuxa sòlo ncòra pi inboresamento e inviparamento.

Dòpo on fià me ciàma la secretaria e me dìxe ca pa miracolo ga partìo el mòonitor, ca no xera on blackout, ma pa xbalio la ghea struca el off del schermo.

Porco diona a pàsò i dì far la còla, pàsò le òre farne dàr nòmari ca ramàj el xé diventà on laòro, no ocòr pì scondarse co se xè dixocupà, basta far la còla in vòlta e te te ghe creà on laòro. Eh si i taliàni ne ga insegnà

cavarsela in ògni situasiòn.

LA GAXETA LONDRA

Co dismontémo da l'aèreo, dòpo infinii contròli, tòlemo el tàxi e on de nàltri el fa pa vèrxar la portela de drèta ma ghe càta el volànte! Sèmo sul sèrio in Inghiltèra.

Co traversè la stràda, vanti tùto, vardé a drèta, si no riscie finìr ciapà sòto da na màchina.

Tolemo el tàxi e se inacòrxemo ca el vien mànco de la metà ca da nàltri, parchè in Inghiltèra no ghe xè le lisense e i monopòli, el marcà el xè libaralixà e laòra chi ca a fà el mejo prèso.

Na ròba gràn bèla de l'Inghiltera la xè ca no se véde Fiat, la xènte no la crònpa scoàse e da le discusiòn ca ghemo vò i ne ga spiegà ca no i considara gnànca ca Fiat la sìpia na industria produttrise de màchine ma sòlo na fàbrega militàr ca pa ciapàr màndole la fa finta prodùr màchine.

Naltri ndàvimo in vòlta pa Lòndra co la bandiera Vènetà pìca drìo el zàino e i taliàni i se vardàva puìto dal parlàr co nàltri, ansi, li taxéa tùti co li se inacorxea. Invese i Vèneti, li se metea parlàr òxe fòrte pa fàr capìr ca ànca lùri li xèra dei nòstri.

Lòndra ghe xé i autobus alti dò piàn e fàndo puìto i cùnti sarìa na bona idèa ànca da nàltri parché se trasportarìa la stesa coantità de xènte co isteso ingonbro in orixontàl. Ma sòto dominasiòn taliàna ste

ròbe no le funsiòna parchè l'obietivo de na sosietà nepotistega, el xé chel lì de creàr laòro e no de dàr mejo e pì servìsi co mànco laòro e còsti!

I ga tùti el selulàr in màn, senpre drìo ciamàr o su pa internet. In Inghiltera no ghe xe carteli, ghe xe dexène de conpagnie telefoneghe ca le se fa la goèra xbasàr el prèso e dàr el mejo servìsio, e no fa sòto la dominasiòn taliàna a ndo ghe xè le conpagnie telefòneghe ca le ga el monopòlio e le fa cartelo. Telefonàr col selulàr a còsta na monàda e conferma i nòstri stùdi e rivelasiòn dei costi vèri ca rento el stàto taliàn li ne scònde. Ciamàr còsta fra 1 e 2 sentexemi a minùto!

Sa ndè vixitàr i pàrchi o varde la fòrma dei àrbori, a ve inacorxì ca in Inghiltera le piànte no le vien brùscà ògni àno, ma se ghe parméte on svilùpo naturàl a vàxo, in sto mòdo le piànte no le vien sfiancà e no le trà ràme da tùte le pàrte. Par còsa sèviteli buscàr le piànte da nàltri? El nòstro esperto de arboricoltura el ne ga spiegà ca co se brüsca na piànta, a se stìmolà la formasiòn de nòvi òci e ràme parchè la piànta la bùta da tùte le pàrte. In tèrmeni economeghi e politeghi vol dir ca le aministrasiòn comunàl e i vàri "esperti dei ofisi tecneghi" dei nostri comùni Vèneti, li garantìse laòro ai amìghi ògni àno e cusì xbrìsia màndole ògni àno. Sa dòpo racoalche àno i àrbori li mòre sfiancà, mèjo, i stìsi amìghi li vegnarà pagà pa strapiantarghene altri e xò màndole, senpre spéxe piòveghe.

Lòndra a ghe xè ncòra pùchi orientàli co i òci mandorla, ma i muxèi li xé inpienà, par lòri ndàr a muxèi a xé on spàso. Sti ani te vixitàvi le céxe, dèso i va tùti inte i muxèi antropologjghi, cheli de stòria, i muxèi pa i puteli. I muxèi li xé inpienà de ojeti de le rapìne coloniàl ca l'inpero Britànego el ga fèsto pa sècoli. A xè probàbile ca bona parte la sìpia dele còpie fedèli e ca i orijinàl li sìpia xà sta dà indrìo, ma pal turista no cònta, l'inportante a xé crèdar ca se véde l'orijinàl e no na còpia, compagno ca co la mòda e i prodùti tarocà. Dognimòdo se véde ca i muxèi tàca vèr màncò schèi dal goèrno e li xé inpienà de butìghe interne ca podemo dîr le xé inpienà de libri e ojetistega gràn interesànte.

I sponsòr i mantien i muxèi mîga sòlo le scoàdre del balòn, e scòla i ghe fa l'òra stimanàl de Darwin invese de fàr intràr el pàroco fàr dotrìna catolego vategana in clàse.

I puteli a li va in vòlta a màca dapartùto (coriere, metrò), i muxèi i xè a màca par tùti, i se fa in coàtro co li vede le fameje parchè exìste la cosienza de l'inportansa dei tuxìti.

I Lùndinixi ramàj li xè sparìi, on fià li vîve in pariferia o inte le canpàgne, Londra vîve i xòveni de mèxo mòndo ca li sògna la gràn metròpoli.

A xè inpienà de scarpàri e ànca de altre boteghéte picenéte, sègno ca le tàse le xé bàse pa chi ca ga rèditi bàsi, se parla del 30%. Fra l'altro no exìste lisense o minimùm tax ca i botegàri gavarìa da pagàr, la

burocrazia la funziona e no la xe fésta pa creàr laoro o ostagolàr la vità. Insòma, tùti pol verxar na botega senza vèr da ingrasàr el stàto. In sto mòdo se creà na infinità de atività pichenete e l'indivìduo no el péxa so i servìsi sosiàl, pensionamìnti etc....

Al suparmarcà fèmo la spèxa e se inacorxémo ca el formàjo el vien mánco ca da nàltri, sègno ca el stàto el finansia i agricultùri. I sùchi de frùta li vien on marèò, ma la càrne e el pése gràn pòco.

A xè inpienà de lavandarìe e stirarìe, la xènte la raxenta le ròbe fòra so sti lòghi, sègno ca no convien cronpàr la lavatrìse individuàl parchè ghe xè mobilità e i poarèti no li vùve pì de 5 àni inte el stèso lògo e no se amortìxa i cùsti.

Le càxe le xè aredà co legno de ròvare e mòbili ca dìxemolo senza inibisiòn, li xè on vèro cèso, tìpo Ikea pa intendarse, lineàr senza gnìnte.

Le càxe le vien on marèò, in mèdia fra 4000 e 5000 euri a mq, e i xòveni no pol parmetarse gnànca de sognàrle, cusì fàrse su o cronpàrse la càxa, el xé on sògno sparìo dal càò dei toxàti, e fàrghene le spéxe a xé propio chi ca gheva specula pa desèni : banche e imobiliàr.

L'Inghiltera la xè in goèra (misiòn de pàxe) in Iraq, Afghanistan, Pakistan, a xè inùtile scòndarlo e el rìscio de ritorsiòn el xé gràndo. Tower Bridge el goerno el ga da òrdene de parchejàr na nàve da goèra pa fàrghe propaganda a l'exèrsito e ricordàrghe ca li xè in goèra. Tùti i turìsti fàrghe le soméje. Lòndra la

xé indifendibile, la polisia la gà el nervòxo e li xe parecià schisàr in ògni momento. I sa ca no li pol far gnìnte, la sità la xé vulnaràbile. Tanto pa dàr na idèa del livèlo de paranòje ca ghe xè, bàsta vardàr la coantità de videocàmare in sèrti lòghi (rento i coridòi del metrò fin òna ògni mètro!). A xè inùtile, sa on el volese blocàr tùta la sità, bastarìa fàr saltàr inte i gròpi de la lènea metropolitana e la sità la vegnarìa paralixà co dani incalcolàbili, pa no parlàr dei mòrti. Na òlta pa ndàr in Inghiltera no i te vardava gnanca le càrte, dèso li riva fin fàrte dimande e controlàr tùti i documènti. A sèmo sul sèrio drìo ndàr rente na sosietà da cònto Orwelliàn e xé tùta còlpa dei Usa ca da 10 àni li ne strasina vèrso on mòndo de strìe e mònstri ca lùri li ga cauxà e li alimènta.

Col nòstro portàtile se inserémo inte la lènea mòbile co la password inprestà da on amìgo e fra l'altro so la so lènea. Dopo 3 minùti de conesiòn el pc el se smòrsa e se riavìa da sòlo. I ne ga metesto rento on programèto pa controlàrne , e el progràma el se riavìa al nòvo riavìo. Lòndra la xè sul sèrio on càmpo de batàlia silensiòxo. Fra 2 àni i farà, o mejo i crède de fàr i xòghi olinpeghi, ma li fa on gràn xbàlio pa dò raxòn :

-La prìma la xè ca no xè justo far rivàr turìsti inte on lògo de rìchi ma xèra mèjo fàrla in Afrega o Amerega Latìna.

-L'Inghiltera la xé in goèra e òltre a le segùre ritorsiòn e atàchi, el spìrito olinpego el proibirìa de fàr i xùghi a

stàti ca li xé in goèra.

A Tottenham court ghe xè el colàso pedonàl e gnànca fàrlo pa schèrso ghe xè on grùpo de toxàti pulitani e romàni ca li se mète in dièxe ciacolàr bèli bèli in mèxo le strìke pedonàl pa pì de na òra blocàndo tùti. Sti animàl taliàni, li par ignoràr i problèmi de st'altri e bèli bèli li tien in màn la cìca e ciàcola, co mejàri de parsòne drìo ca sèrca de descattijàrse in mèxo sto grùmo omàn ca el xé de prèsa.

A Oxford street me pàro so na botega cronpàr na pìla pa la videocàmara e i me xbàra la sifra de 60 pounds, ghe dìgo ca no so nasesto inte la càmara dei salàdi e vòo so naltra botega. I me xbàra 39 e ghe dìgo màsa. El dì dòpo tòrno, e i me fà 20. I parùni li xé tùti indiàni, ciacolemo e i me spiega ca no tùti i clienti li xe fa mì ca fàso dimànde e no crònpò sùito, e ca sa on no dimànda e no contràta i lo spèna volentierà. L'ocaxionalità del cliente, stìmola le ofèrte indesénti. Interesànte notàr ca fòra da le botéghe Indiàne e Sinìxi no li méte fòra i prèsi so le verìne, e la raxòn la xé ciàra, a xé fa dìr : "vignì rento ca se metemo dacòrdo, a podémo farve mejo de st'altri".

La xènte in jènare la xé gràn educà, i ve dixe "sorry" ànca sa ghe pestè el piè, o sa ghe dè on urtòn, no ghemo oxà palponàrghe el da drìo le tòxe. A figa i xé metesti màl, le autoctone inglìxi no le xé mìa gràn bèle. Le mòre, le indiàne, le axiàteghe le xè on sciòco e no ga gnànca sénso fàr paragùni.

So i coridòi del metrò a ghe xè i artìsti ca li cànta e te

fa crèdar ca li xè alternativì e ca ghe xé la libartà, ma la xé tùta na montadùra. A se tràta de xènte co tùti i parmisi e straselesionà, ma ti no te ghè da savèrlo. 30 àni indrìo a xèra tùto libaro, dèso el xé diventà on laòro sedentàrio e lisensià.

I cànvi de schèi li xé jestiù dai Tamil, in bona pàrte tùti fujitivi de Ceylon a ndo li vien parsevità dai Singalixi. Pian pianèto li òcupa poxision de prestìjo, li xè na minorànsa gran solidàl e ànca de bona coltura.

No ve dixemo dei palàsi e de le maravéje ca ghemo vedésto, podì catarle so tùti i libri.

Ghemo dà on òcio a la didàtega e progràmi de le scòle. Li se da da fàr pa i bòce, li ga na varietà bibliografega e coalità didàtega gràn avansà, par lùri i puteli li xé on invistimìnto.

Co tornemo, vardemo da l'alto la nostra tèra, tùta inpienà de làghi (ex càve), de capanùni, de stràde.... a xè vèro a sémo na colònia produtiva de el stàto taliàn.

THE BROKEN DREAM (El sògno scavesà)

Sti àni a sognàva l'Amerega, sti àni a cresivimo tùti vardando John Wayne. Xugàvimo ai CowBoy e co xugàvimo a parlàvimo fa lùri "in taliàn"! I Mericàni i xèra stà i prìmi ndàr so la lùna, almanco i ne fàva vèdar in tv. In America a ghe xèra le tòxe pi fighe, tùte mèxe nùde col sorìxo, biònde e senza inibisiòn, da nàltri invése le se vestia ncòra co na canevàsa in testa, le vècie de nero, le toxo de ciàro e in céxa la matina

bonòra. In Usa i fàva i schèi, i gheva i machinùni e gnisòn laoràva, cusì xèra in tùti i filmìti de la tv. A me ricòrdo ca le nòstre tòxe le se inamoràva fàsile fàsile co sti soldà de le bàxe militàr, le perdèa el càò pa sti toxàti. Montàr in màchina co lòri a xèra on xbàlo e tùti i te vardàa co invìdia parchè te xèri co on ca el ghéva i schèi. Serte òlte a capitàva ca te tocàva inamoràrte del mòro, ma no xèra scùro fa st'altri de l'Afrega, el xèra mòro mericàn, el xèra naltra ròba; e cusì in faméja i saràa on òcio co la sparànsa ca to fiòla la ndàse inte on mòndo a ndo tùto xé bèlo, tùti sorìde. Co el xé mericàn se pàra xò ànca el luàme.

Ca bèlo vestìrse fa i mericàn, a ghe xèra chéle bràghe blè ca le pagàvimo na fortuna e le tòxe no le metéa pì la còtola, cusì ghe vedìvimo el cùlo e ghe xèra calcòsa da dìr. Nàltri mài manifestà contro i Mericàni ca copàva i Sinìxi in Vietnam ca no volea fàrse delibaràr. I Mericàni a li ne ghéva delibarà e li stàva da nàltri pa protexarne dai comunìsti. I Mericàni i ne volea bén, e pa salvàrne da l'invaxiòn comunìsta li gheva dexene de bònbe nucleàr pa fàr saltàr i pàsi de montagna e saràrghe el tròdo a l'invaxòr.

Co a sentìvimo on ca el parlàa Mericàn a se fàvimo da pàrte, a xèra fa vèr on marsiàn, on èsar supariòr. Anca sa no se capìvimo, a ne bastàva savèr ca el xèra de la stésa spècie de Paul Newmann, de Kirk Douglas, e de lù el nòstro ìdolo de bòce : John Wayne. E lòra ne vegnea de dìrghela sta paròla "Giòn Wein", e fàvimo el sèsto co i dèi de la pistòla e la moséta del duelo, e

lori ne batìa le spàle, pì pa compasiòn ca pa altro. Parlàr inglèxe a xèrimo déi minciùni, nàltri a no savìvimo chéla lengoa supariòr, ma saludàr e fàr i cunpliminti sì, e vegnivino fòra co ste espresiòn tìpo : "gud boi", "veri biuti". Na òlta l'àno i ne asàva intràrento la bàxe e live a ghe xèra la machineta ca te dàva la Coca-cola gràtis, gràtis, dògnimòdo nàltri no la pagàvimo! Ròbe da màti, e nàltri xò bévar. Che pòsto ca ghéva da èsar l'Amerega, fin la Coca-cola gràtis i te dàva, forse ghe xèra na sorjénte spontànea ca la vegnea dal Gran Canyon. E pò lòri no ghéa l'ostaria ca spusàva da vìn, lòri gheva i Burger, na sòrta de panini nutriinti tùti incolorà ca te vedìvi sòlo so la propaganda sòa, da nàltri la xèra na novità. A xè vèro parò ca le tòxe mericàne le xèra on fià ciciòte, fòrse le vegnéa da on stàto difarente, forse le xèra dele imigrà ca fàva finta èsar mericàne. Lo savevimo tùti ca pi bele de le mericàne no ghe xèra. In Amerega ghe xèra le robe mèjo e a se sentìvino fin in còlpa pensar ca no fùse cusì. No se podea dubitàr, la féde la xèra on fondamìnto.

ECONOMIA FREGOLÒTA : DIARIO DE ON VÈNETO IN BOSNIA

Premèsa : in Bosnia co se pàrta de Croà, se intende i catoleghi romàni, co se pàrta de Bosniaghi se intende i Musulmàni, e de Serbi, i Ortodòsi. El consèto relijòxo el ga ànca riscòntri polìteghi parchè i Croà de Bosnia i

ga ànca pasapòrto Croà e li vòta pa el stàto croà e chelo bosniàco. La Bosnia la xè on protetòrà, sostansialmente controlà dàl Usa a ndo le tròpe Nàto le fa da paròn. La raprexentansa polìtega la xè de fasàda e la corusiòn la xè ai stìsi livèli de el stàto taliàn co la difarènsa ca i la scònde mànco.

La Bosnia par tanti la raprexènta na tèra segnà da la goèra, on stereòtipo bastansa in vòga fra i mèdia dei rejìmi osidentàl, na sòrta de spauràsò pa far pasàr ògni sògno de libartà e independensa da goerni asentradùri fa chelo taliàn, chelo spagnòlo....

On stramàro a ga parlà de la goèra, ma gnisòn, gnànca in Bosnia, a vol parlàr de le càuxe. La ròba pì interesànte a xé ca in Bòsnia, ògni roba, ògni asiòn la pàrta de le càuxe de la goèra e de l'òdio, bàsta vèr el coràjo de lèxarle inte la vità de ògni dì.

La sèra co torno stràco dal laòro, a me pàro drìo la stràda so le botéghe cronpàr el magnàr. Me pàro so le botéghe musulmàne, mìga pa prejudìsio, ma chéle Croà le vien fin el 40% de pì e so i stìsi prodòti, chele Sèrbe no le ghe xè, le xé sta vìtime de la pulisia etnega co tùta la comunetà. Mi a vùvo fra i Croà e i me vàrda màl sa a tàco botòn co i musulmàni, co cròppo da magnàr go òna de le rare posibilità de sosialixàr co st'altri. Mi a so forèsto, i me ciàma "el Venesiàn" parchè i sa tùta la stòria de l'Itàlia e l'opresiòn ca el stàto taliàn el ga atuà còntro Vèneti e pòpoli Slàvi, ànca lòri ga patìo jenosìdio e etnosìdio par còlpa dèi taliàni. I condivìde co mì el disprèsò pa on stàto, fa

chelo taliàn, ca el xè retrògrado co na stòria vargognòxa e on praxénte da ditadùra militar conpagno de chelo Tùrco.

I musulmàni i vénde la ròba a mànco schèi pa na sèrie de raxòn : lòri i laòra i càmpi, i ga na economia contadina e tùto el surplùs el xè binvignù, ma no el xè nesesàrio. I Croà in Bosnia, li xè na minorànsa, sa vardemo le statisteghe de 10 ani fà li xè el 10% de la popolasiòn, ma le xè fàlse, i xè mànco del 5%. I Croà li ga dòpio pasapòrto e li pol migràr in Euròpa, lòri li vè de schèi ca riva da l'èstaro. Zagreb e el Vategàn, i li rancùra parchè li raprexènta on avanpòsto politego relijòxo inte el còre de na Bosnia islàmega, no dexmenteghémo ca a xé stà el Stato Vategàn el primo ricognòsar el stàto Croà (àltro ca neutralità de la céxa!). A xè inùtile negàrlo, la relijòn la xè l'ònega vèra carateristega pa rivendicàr na diversità. So la lengoa semo live (Croà-Serbo-Bosniaco), e so i tràti somàteghi ghe xè parità. Eco ca Serbi, Croà, Bosniàghi, li ga tacà costruìr dapartùto cèxe, moschèe, catedral conpàgno ca costruìr caxèrme e fortini. Finia la goèra armà, se va vanti co chéla relijòxa. I verteghi de le relijòn i ghe sgoàsa e i ghe ne profita e de fasàda i fà i santarèli ca lòri no sèntra gnìnte co l'òdio e la discrimenasiòn.

On Croà el pol parmetàrse de levàr sù i prèsi pa do raxòn : anca sa no el vènde, el vè de schèi ca riva dàl parènti (la popolasiòn Croà, la xè de vèci), e el marcà Croà el xè sarà inte el senso ca i Croà li crònpa

so le boteghe Croà pa na chistiòn polìtega. De bon inte le boteghe Croà, a xè ca li asèta euri, kune (valuta Croà), e K.m (valùta locàl). Invese inte le boteghe musulmàne no li asèta le kune. Ma oltre al prèso, inte le boteghe musulmàne la xènte la ciàcola e la sorìde e pò a xè inpienà de fìga.

De Sèrbi, propio a ghe ne xé pùchi, e ànca le cèxe le xé senpre sarà sù. Dixèmo ca i Serbi i vùve rento la Repùblega Serba de Bosnia co capitàl Banja Luka. Rento sta repùblega i xè el 93% e li vorìa la independensa, i ga anca festo on referendum, ma l'Europa e i Usa no li vol e la Rùsia la xè tajà fòra. Ma sòto sòto i sèvita lotàr fa nàltri e savèmo ca rivarà el dì de la libartà.

La valùta Bosniaca, la xè vincolà al mårco todèsko e la se ciàma K.M. (convertable mark). El mårco no existe pì, i ne fa crèdar, ma la Jermània, co la se stràca tignìr sù la baràca Euròpa, la mòla l'Euro.

L'economia Croà, la xè drogà, invese chela dèi musulmàni nò. Lòri col pasapòrto Bosniaco, no li pol ndàr in Euròpa, li xè prategamènte inte na prexòn e li pol sòl laoràr in Bosnia. La xè na vèra discriminasiòn ca l'Euròpa so presiòn dèi Usa, la xè drìo fàr. A se tràta de na discriminasiòn a bàxe relijòxa, parchè i Croà ca vùve in Bosnia i se difarensia dai Musulmàni sòlo pa la relijòn. Isteso problema a ga i Sèrbi de Bosnia, ma lòri i xè bràvi aministràr la so repùbleghèta e do àni fà i gheva fésto na lèje ca le inprèxe foreste no le pàga tàse. Lòri li ga on sistema

fiscàl senplifegà, ma Sarajèvo no ghe la pardòna e sèvita fàrghe la goèra parchè li roina el monopòlio fiscàl e la polìtega fiscàl del goèrno sentràl. Sa el stàto taliàn el dixèse : 0 tàse pa 5 àni a chi ca vèrxe inprèxa, a vedi ca l'economia a la pàrte fa on balìn! Par còsa no lo fàli? Parchè vanti fàrlo, i serca de ciuciàrne tùto e goardàr i privilèji.

A no xé mìa sòl el magnàr ca el vién manco so le botege musulmàne, vien manco i trasporti, la pàga dei oparàj, i servisi, le scòle privà, fin le ròje! E vardè ca el servìsio el xè isteso. Xè ca l'economia musulmàna, la vè sòto ricàto, soto constrisiòn, i musulmàni de Bosnia li vè prategamente inte na situasiòn de enbàrgo dèi propri sitadìni ca no li ga gnisòna mobilità e ghe tòca catàr i mèxi pa soravìvar sòlo rento el stàto Bosniàco. I Serbi almànco oltre la so republegheta, li pòl ànca comersàr e ndàr in Sèrbia e tùto el mòndo Slàvo.

A propòxito, in Bosnia, a ghe xè ncòra el savatàro (scarpàro), justàr le scàrpe a straconvien, sa gavì da fàr incoladùre e cuxidùre a ve còsta 1 o 2 èuro e el laòro i lo fà co gràsia. Inte la Venèsia na òra de laòro de on scarpàro la vegnària na fràca parchè no sèmo libari de sernìr, ne tòca pagàr tùta na sèrie de òneri antisipà fa Inps e lisense, e cusì sèrti laòri li sparìse. Naltra ròba ca la fa pensàr, a xè racoanto ca vien i acesòri dei selulàr. Par exèmpio, co la pila del selulàr no la va pì, da nàltri la vien 15-20 euro, ma chève la stesa pila la nòva la vién 4 euro. Isteso tùti i acesori

dei selulàr : scùfie, cargapìle, tùto vien 3-5 òlte màncò, e se tràta de ròba tùta de inportasiòn, segno ca no sèntra gnìnte el còsto Bòsnia. E lòra par còsa viénla 3-5 olte de pì la ròba da nàltri? Par còsa on cavadìnti el te tol da 10 a 20 òlte de pì da nàltri ca in tùto l'est Euròpa? La tecnolojìa la xé la stésa, i materiali conpàgni. Ste difarense le ne fà pensàr, in partigolàr co se inacorxèmo ca la coalità de serti prodòti o servìsi, la xè conpàgna o supariòr. Xèlo el còsto fìso de el stàto taliàn, sta impossibilità da parte de le pàrte de vendarse e contratàr sènsa ver dèi costi fisi da antisipàr? Pensemose dèso co la crìxi, la trajèdia de on Vèneto ca no el goadagna pì, ma ghe tòca cronpàr e pagàr la ròba 3-5 òlte pì de st'altri. Parchè, fin dèso, el péxo de on sistema econòmego da fàrsa, a lo pàga i privà, fin dèso : politeghi, militàr, banche, statàli, lòri no ga mài pagà, lòri no rèsta in càsa integrasiòn, o diritùra fa ramaj miliòni de sùditi sènsa gnisòn amortixadòr sociàl, senza on schèo in scarsèla; lòri a no rinùnsa gnìnte, e ti ca te vùvi el dràma de soravìvar ògni dì, a te tòca de pagàrghe i stìsi còsti fisi de i tìmpi co te goadagnài (el còsto del privilejo). Eco ca in sto mòdo l'injustìsia, la dixegoaliànsa legalixà la diventa ncòra pì ciàra.

FEROVIE TALIÀNE

Fa el sòlito a rìvo in stasiòn bonòra, mi a no vòjo perdar el tren pa colpa mèa. Da lontàn a vèdo na còa

su pa la porta de la stasiòn, na còla lòngha pi de na anaconda preistòrega. Pi de 50 parsona incalcà sù pa cronpar i bijeti. Mi ca a so sgàjo volto rènto pal bàr drìo el cantòn, a ndo li vende bijèti, e me inacòrxo ca ghe xè ànca lìve na gràn còla. No me rèsta alternativa, me incòo e spèto. Dòpo 10 minùti vién la me òra e la siòra la càsa la me fà : "ghemo finìo i bijeti". Dìo lùrido, me tègno rènto la ràbia, ma porca de na madòna no xè mìa jùsto. On lànpo de jènio : le bijeterie automàdeghe. Còro verso el coridòio dela stasiòn a ndo so ca ghe xè 2 machinete automadeghe pa fàr i bijeti e vàrdo, on siòr da drìo sentà de cheli ca vèive in stasiòn, el me fà : le xè ròte a xè 2 àni ca i ga da justàrle!

Dio mascio, ròja de na putàna èva, còro fòra e védo on jornalàro e coro pa dimandarghe sa el ga bijeti. Speto co creànsa ca on par de siùri i cronpe el giornàl e co xé a me òra, a ghe dimando sa el tién bijeti. Co jentilesa el me risponde de sì, ma ca li ga finii. Dìo stracàn, còro verso el binàrio e vèdo la xènte incòà fa i tinpi de l'Oniòn Sovietega drìo cronpar el sùcaro, ca la serca invàn de tinbràr el bijeto so l'ònega machineta funksionànte, i fortunà li monta in tren co on tinbro sfumà parchè no ghe xèra l'inchìostro. Mi mònto senza bijeto e confìdo inte l'ineficiensa parpètua. So fortunà, le ferovìe no le ga schei pa asùmar controlòri.

ONE DAY IN DECEMBER : Timisoara

Nel 1989 el 28 de disenbre la matìna bonòra me

catàvo Timisoàra, on soldà amìgo el me gheva levà sù pa fàrme vèdar na ròba. Ndemo fòra pa le strade vòde, scortà da on so amìgo polisiòto (ghe xèra ncòra el coprifògo) e ndèmo so on lògo ciamà “Saracilor”. Rivèmo par prìmi. So sto càmpo sircondà da na mura ghe xèra na caxèta de coareli a ndò so na vàsca se vedéa sangoe e tòchi de cadàvare. Par tèra destirà, ghe xèra na 30ina de còrpi mutilà de xente moresta coalche dì indriò, fin na fèmana scoartà col feto in bràs. Li xèra sta disoterà da chel lògo la nòte drìo e espòsti pa èsar fotografà da la stànpa èstara. La versìon da dàr ai jornalìsti la xèra : “xente torturà e copà da Ceausescu”. Dòpo na mexaòra tàca rivàr la stanpa de mèxo mondo, tuti li xera sta sarà sù rento l'albergo rente la piàsa de Timisoàra e li paràva, in Europa e Amerega, le notìsie ca ghe pasàva el “Comitàto de Libarasiòn Nasionàl” (la nova conbrìcola de criminàli). Mi ca vedevo tute ste ròbe da naltro pònto de vìa savevo ca i mòrti a li xèra cheli copà da l'exersìto vanti ca ghe fùse el còlpo de stàto, ma no se podea dîr, parche dèso l'exersìto el xèra pasà co i nòvi càpi, e lora se incolpàva de tùto Ceausescu ca li gheva copà el dì prìma. Càpro espiatòrio ònego.

Sta stòria de doparàr la stanpa fa càsa de risonansa propagandistega la xè na vècia tràpola stracolaudà partìr da la segona goera mondiàl. Pensève ca in Cambodia e Vietnam i soldà Mericàni li creàva de propòxito sangoe e morti e dòpo li menàva i jornalìsti

fotografàr. Ai giornalisti fin la goera de Bosnia, ghe bastàva vedar sàngoe e li savèa de goadagnarse le prime pajine de tùti i jornàli (e on mùcio de schèi). No inportàva parchè ghe xèra chele sène de sàngoe, chi ca le gheva parecià, de chi ca xèra la colpa. L'importantè xèra sàngoe e mòrti, tortùre, stermìnio. Pensava dòpo le redasiòn osidentàl creàr el monstro comunista e consàr i artìcoli de buxiè. Ente i ani 90 xé canvià na fràca de ròbe, i giornalisti li ga tacà morìr parchè li gheva scominsià dìr la verità e cercàr la. Pian pianeto, i jenosìdi e tortùre i li gà festi sparìr, li xè diventà scòmodi. Pensève sol a 1 milion de mòrti in Ruwanda e na bàrca de altri in Sierra Leone. I mòrti li va puito sa li sèrve dàrghe dòso el nostro nemìgo, si no mejo tàxar. Iraq, Afghanistan, Pakistan... tùto in silensio, e vardè ca live ghe xè milioni de dràmi par còlpa de goèrè ca se podea far de màncò fàr.

IN OSTARIA VENESIA

Na olta l'ano vòò Venesia e camino pa le càle. Me catàva so la stràda nòva magnàr le pàste, chele da 90 frànchi pa capìrse; me vien voja de bévar on gòto e vèdo na ostarìa da st'altra pàrte de la càle. Vòò rènto e sìgo : “Na ònbra!”. Se volta i tre òsti e me inacòrxo ca li gà i òci mandorla. Li xèra tuti trè sinìxi. No li capìse. Mi insistìso e ghe spiego còsa ca la xé na ònbra. On marochìn ca xèra live el ghe spièga sti sinìxi cosa ca vòjo e i me sèrve. Rènto ghe xèra dei turìsti mericàni e i soliti buròcrati taliani in craàta ca li me vardàva.

Dòpo on fià, entra rènto on veciòto e piàn pianèto el ghe fà l'òsto : “un bicchiere di vïno rosso per piacere”. El sinèxe el ghe fà : “na onbra?”. El vècio, xbianca e se varda par atòrno capìr sa gheva parlà calchedòn o i lo toleva pal da drìo. Mi intervègno e ghe spiègo ca go acolturà i sinìxi e ca no el ga da vargognàrse dimandàr na ònbra. Tachèmo ciacolàr gràn òxe e tùti rènto sta ostarìa li ne vàrda maravejà fa fùsimo do tòchi da muxèò. Mi ghe spiego ànca i turìsti e dìgo ca i italiàni a li xè rasìsti e no li ne àsa parlàr la nostra Lengoa e li ne sensura scola e in tv. I italiani ca xèra lìve tàxe, i fà racoaxi finta de no èsar taliani, li se vargògna anca lòri definìrse cusì. Fàrghe pasàr la vòja de far el taliàn, ghe vol pòco. Col vècio Venesiàn, bevèmo naltro gòto, fèmo ciào e ghe spieghemo i Sinìxi ca la xè na paròla Vèneta e no taliàna, compagno de Marco Polo, de Vivaldi e Casanova. El Marochìn el ne salùda, lu spìsega on fià de Vèneto, lù el xé pi siòr e galantòmo dei taliàni ca se mète drìo le scrivaniè e le onifòrmi.

LA SAN VINCENSO DE PAOLI : RICORDI DE STI ANI

Sti àni, a me ricòrdo, a se rancontràva càxa mèa in gràn secrèto, dei òmeni. Li se saràva rènto na stànsa, li dixéa on pater on àve on glòria, e on de lòri el tiràa fòra na spòrta nèra e la fàva jiràr fra st'altri. Tùti drìo màn li metea rènto la màn drèta, e li asàva cascar rento na ofèrta. Do ciàcole in prèsa, se se segnàva, e ogniòn pa la so stràda fàr del bén. “La man drèta no la

ga da saver chel ca a fà la sàncà” se dixéa.

La San Vincenzo de Pàoli la xè e la xèra na asosiasion caritatévole ca la jutàva i poarèti. I poarèti no li gheva da savariarse chi ca a xèra i conponinti de sta asosiasion, e pa sta raxòn le riunion le se fàva in gràn secrèto fa la fùse na asosiasion de carbonàri, gnìnte nomi, gnìnte liste e inte na fràca de càxi gnànca contabilità, regnàva sol ca l’onestà e la paròla. Dognimòdo on déi prinsipi a xèra chel lì de consumàr sènpre tùti i schèi, poarèti ghe ne xé e ghe ne sarà sènpre. Eco parche ncòra dèso a sarìa gràn difisile fàr na stòria de sta asosiasion. Le asion de carità, le vegnea féste in gràn silensio. I poarèti li ndàva fàr la spèxa in botega, no li tiràa fòra on frànco e sènsa gnànca saver chi ca a ghe xèra drìo ca pagàa. Se se vedea rivàr càxa pàchi e sporte de roba da magnàr sènsa saver da ndo ca la vegnése. Far la carità volea dir àncà fàr in mòdo ca la xènte no la ghése de bexògno de fàrla, e lòra i protagonìsti de sta stòria anònema, li provedéa farghe vèr on laòro sti poarèti, ma sènsa ca i savése ca la xèra carità. Tùta sta xènte, la xé morèsta sènsa ca gnisòn savése gnìnte de le òpare ca li ga fésto, gnisòn monumento, gnisòna medàja, gnisòn sertifegà. I monuminti ghe li fà sol ai soldà ca còpa la xènte, mài chi ca mòre sòto le bonbe, sòto le màchine o chi ca fa la carità in silénsio. Dèso, Maròstega, la San Vinsenso de Pàoli maschìl no la ghe xé pì, i protagonìsti òltimi a li xé morésti tùti, e a no ghe xé pì raxòn tignìrli scònti, èco on fià de nòmi : Giuseppe Parise (el rajonièr Bepìn), Serafino Serafini (el profesòr), Umberto Piazza (el dotòr Piàsa), Olindo Guazzo (Lìndo).....ricordémoli.

A ROJE CO LA GAXETA

Do nòstri invia (Nico e Elix) on tòxo e na tòxa, a li xè ndà intarvistà e descoèrxar na realtà ca tùti ghe ne pàrla col vélo dela sensùra. Nàltri invése ghemo desidèsto de asàr parlàr sta xènte ca la laòra co onestà e ghemo cercà capìr i parchè.

Co na màchina ca la dà pòco inte l'òcio sèmo ndà Vicensa so la statàl ca la pòrta a le Alte, vèrso Veròna. Dal séntro fin la rotònda de le Alte (8 km), a xè tùto inpierà de èsari omàni ca li ga desidèsto de fàr i venditòri anbulànti del so còrpo. El rejìme puritàn catocaranbaitàlego el ciàma sta profesiòn co disprèso “prostituzione”, diritùra vien doparà tèrmeni fa “tratta schiavista”. Vèdemo de tùto : more sganbà ona pi bèla de st'altra, co tète da cartòn anemà. Dòne slàve, co gànbe fine e naxìti a pònta, ca le par finicòteri. Ghe xè i transesuàl, e ca tòchi de “figone”, le pàr vère, co lòre se pol proàr dòpia emosiòn. Diritùra ghe xé dei toxàti xòveni, li se vende a le signòre ca ga vòja de proàr el gùsto e el parfùmo del xòvine, strache anca lòre dei so marìi spusolinti e obìxi. Fenòci no ghe ne xè, lòri li ga altri veìcoli e i se fa pòche pugnete moràl, li ga locàl dedegà a ndo se se càta. No manchèmo de fàr sòsta al night club de scanvìsti, nàltri entremo gràtis parchè sèmo na còpia, st'altri pàga fin 100 èuri, ma la ciavàda la xè asegurà; ansi ve strachè e ve inacorxì ca el sèso el xè la ròba pi naturàl

e sèmplise del mòndo; a xè sta la céxa, i rejìmi, e i botegàri ca li ga costruìo i tabù pa ingrasàrse e controlàrne la vìa. A xè tùta na orjia, on slecamento de fighe, dadriò, oxèli; slimonaminti no finìr. Naltri asistìmo senza intervegnèr, ma la me colega ca la sarìa ànca bastansa bachetòna, la scomìnsia pèrdarse. Fòra in stràda dimandemo le putàne coanto ca le vol. Le mòre le se discontenta de tùto fin 5 èuri pa on ponpìn, e 30 pa fàrse sodomixàr, ma se se mète dacordo : “figa , cazzo, culo” la xé la risposta ca le dà tùte. Le ciàre de l’est le vol da 30 a 50. I trans li xè livèlo de le mòre, i gà pòca considarasìon de lòri. Sa ghe pensemo puìto, a fà pi mal ciaparlo sol da driò ca pa davànti. El marcà el dèta le règole. Co l’èuro le 50 càrte da mìle le se ga trasformà in èuri, dèso parò, in tenpo de crìxi ghe tòca xbasàr conpàgno de le ostarìe ca le volea 18 èuri pa magnàr mexodì e dèso li xùga el ribàsò sòto i 10. Ogni tànto a pàsa i carànba (lòri li ciàva gràtis, si no tùte in caxèrma, a ne lo cònta on grùpeto de toxàte), e scomìnsia scanpàr tùti; le màchine no se pàra e pa sti pòri laoradòri diventa on dràma laoràr. Vendar el nostro còrpo a xé on crìmene inte on parìodo stòrego fésto de moralìxmi. Pasaà sti tìmpi, pasaà sti tìmpi mìxari de represìon sesuàl. Ciacolemo co altri e altre del mastièr, e tùti li ne conferma ca a sarìa asùrdo ndàr laoràr in capanòn pa 800/1000 èuri al mèxe, sa la va puìto a li li ciàpa in do dì. Sa te ciapi inte on dì pi schèi de na stimàna in fàbrica a véndar el to còrpo, par còsa sònti cusì cojòna da ndàr laoràr sòto paròn in

fàbrica? Le stòrie de el sfrutaménto e s-ciaixmo a le xè déle esesiòn e no le ga gninte da védar co la vîta de ogni dì. A ne dîxe na toxàta : “a li xè tùti pàràoci, propaganda mediatega. Al rejîme taliàn ghe brùxa no podèr tasàr el sèso e sicòme la cèxa lo proibìse lòra se catèmo inte sta situasiòn”. E pò a ghe xé diritùra sèrte ca ghe piàxe fàrse ciavàr e le spùma. In nord euròpa co la stòria ca no ghe xè represiòn sesuàl, la prostitusiòn la xè na rarità parchè se se càta gràtis in loghi a ndo se ciàva senza màsa inibisiòn. Sparèmo inte na Venèsia libara, libara dai bachetòni catòleghe e moralisti.

A xè vignù tardì, e tornemo càxa. Pa stràda el sòlito pòsto de blòco déi carànba, col mîtra spianà, la sòlita arogànsa, i fa senpre finta no capìr la nostra Lengoa, i contròla e ripartemo.

IN AEROPORTO VENESIA DRIO SPETAR

Na olta i lo ciamàva Aeroporto Marco Polo, ma ai taliani no ghe va mìa màsa e i lo ciàma Tessera.

Ghe xè l’aèreo ca rîva le 4 e còro in màchina pa rivàr pontuàl e dàr el binvignù a déi òspiti. Parchejàr a xè on problema. Gavio notà ca i aeroporti li ga na sintùra vèrde a ndo a xè imposìbile parchejàr; e i ve diròta in mòdo forsà, vèrso i parchéji pagamento. Ma cò tùto el spàsio ca ghe xè par còsa no càtoli on parchejo gràtis? I aeropòrti li xé costruìi pa spenàrve e i parchéji li xé na risòrsa de entràde fondamentàl. Parchéjo lontàn e

me fàso on tòco a piè.

Sorveliàr le àree esterne ghe xè i sòliti pajàsi militàr co le àrme da goèra. Le xè na asurdità ca i ne costùma védar. Sa se vol fàr atentà so on aeropòrto la prexènsa de l'exèrsito, la xè diritùra on parìcolo pa l'incolumità pùblega. No ga senso de sicuresa patuliàr in sto mòdo, ga sol na funsiòn teroristega e de militarixasiòn del teritòrio. On mòdo pa justifegàr el finansiamiento de ncòra pi parasìti in onifòrme.

Vòo ai arìvi e fin ca a so drìo spetàr, a vàrdo la xénte ca rìva : solda mericàn, diritùra lòri li ga na segnalèdegà aeroportuàl pa lòri. I finansieri li se diverte spacàr i cojòni la xénte ca la viàja rento l'Europa, i ferma xente ca la riva da Praga, Da Viena, da Parìji, xénte ca la xé rento el marcà Europèò. A sti parasìti in onifòrme no ghe va xò ca i sagri confìni, e no ghe pàr vèro de paràr tùti senza discriminasiòn. Fra l'altro sti eròi li xè tùti scurèti de carnajòn, baséti e tùti calabrìxi o xò par de là. I vòli ca riva da Nàpoli, da Palèrmo a ndo se viaja co Alitalia, li xè semivòdi e in ritàrdo crònego, vien fòra xénte baseta, gràsi, tùta xénte ca la parasità da nàltri in coalche ofìso co l'onifòrme o la tòga drìo na scrivanià, tùta xénte ca ne dispresa, ca òdia la nostra lengoa e ca la ne tràta fa s-ciàì de na colònia tajàna. A sta xénte el bijéto ghe lo pàga chi ca pàga le tàse. Pènso tòr calcòsa da bévar fin ca a spèto, ghe dimàndo la toxàta in Vèneto e éla co asento de la bàsa e na fàsa arogante l'inverosimile, la fa finta no capìrme sparàndo ca mi ghe lo dìga in

tajàn. Dòpo tri òlte ca ghe lo dìgo, la me sèrve co la stìsa. Ai front desk i xé tùti Pulitàni; on tòxo me cònta ca el xè tùto on jìro de lori da Napoli ca rècluta xènte. Cheli ca porta i carèti de le spòrte invése a li xè tùti Vèneti s-cèti. Me vien inamente le nostre scòle a ndo i laureà a li fà i bidèli e le maestrìne tùte de la bàsa ca le xè le mujèr dei carànba ca fa le vàsche so le nostre piàse.

Fòrtuna ca chi ca ghevo da tor el rìva a vòo via da sto lògo ca no dexmenteghèmose, anca sa Ròma no lo vol, el devénta on dèi aeroporti pi gràndi del mòndo. Le règole a le fà el marcà e no el nasionalixmo tajàn ca el vorìa Eòma caput mundi.

TIRAR SU FIRME PA LA INDEPENDENSA

Mìra (VE), al marcà del xòba matìna col bancheto tiràr sù firme. Tiràr su firme pa la independensa a me paréa ndàr robàr in céxa. So sti marcà la matìna ghe xè àltro ca vèci e forèsti. Chisà parchè, fèmane col putelo e òmeni xòveni li xè tùti forèsti, e mìga sòlo maròchi o albanìxi, ma anca pulitàni e calabrìxi. I Vèneti savemo a ndo ca li xè : in capanòn o càxa vargognàrse de no vèr on laòro. Le firme a se podéa sol ca dimandàrghele ai vèci, almanco lòri i xé Vèneti, na parsòna so 5 la ne la dàva sta firma, e ciacolando se se fà na idèa de còsa ca pénsa sta xènte pa stràda. Altro ca le intarviste Rài e Mediaset, la xènte la xé nèra inrabià. Al scomìnsio me vargognàva dirghe sa li

firmàva pa la Independensa, parchè a me parèa siocàr sti pòri vèci, e invése :

-"Me farìselo na fìrma?"

-Par còsa?

-Pa la Inde-de-de-pe-pe-ndensa.

-Prònto, ècome!

E xò siràche contro la Lega, contro Berlusca. Vèci inviparìi on mùcio.

Le fémane ncòra de pì déi òmeni, lòre le sènte ncòra de pì ca a xè òra de ribalàrse e spuàrghe dòso la Italia. Lòre le fémane no le ga mìa fésto el militàr 1 o 2 àni, le se ga sparagnà el raxentamento de sarvèlo. Lore no le fa le sfilàte, no le varda le partie el balòn, no le se ciucia patriotìxmo e nasionalìxmo taliàn. Lore le sente i problèmi vèri senza prejudisi e indotrinamènti. Le fémane le vegnéa firmàr in màsa pa la Independensa. I òmeni, vèci pensionà da ostaria, co la spùsa da vìn, li ne negàva la fìrma co la clàsega fraxèta da Alpìn : "naltri a ghemo fésto a nostra pàrte, semo in pensìon, tòca vàltri mòvarve". Eco chi ca vòta Lega : coàtro viliachi de veciòti in pensìon, sòlo bùni xugàr le càrte e bévarse la pensìon ca i xòveni ghe tòca pagàrghe co 2/3 de la bùsta pàga.

Pòrco diò, èco a ndo ca sémo rivà. Dixocupà, càsa integrà, mùtui de 30 ani, na jenerasiòn de xènte senza gnìnte, ca no la pol gnànca far fiòli, ca la elemòxina na fìrma a on exèrsito de vèci rincojonìi ca li ga ipotegà el to futùro e a li vève so le to spàle. Altro ca eutanaxìa, pa sti vèci de la Lega e Alpini, a ghe vorìa

le càmare a gàs e fàr saònete.

Le fémane invése le xé nàlra ròba, lòre si ca le capìse i problèmi e el 50% ne dàva la fìrma senza fiatàr, ansi diritùra ghe xèra siòre ca le ne ofrìva schèi (rifutavìmo).

Ogni tànto pasàva coalche Sisiliàn o Sàrdo de orìjine, e lùri sùito dàrne la fìrma e sigàr "Independensa". I vèri nemìghi nostri, i vèri supòrti de la italianità, a xè sto exèrsito de pensionà, i stìsi ca va le sfilàte dèi Alpìni, i stìsi ca ga fèsto la nàja, i stìsi ca se fa incoconàr de telenovelas da Rai e Mediaset, i stìsi ca ghe proibìse i puteli parlàr Vèneto, i stìsi ca vòta Lega Nord. A pàr on asùrdo, ma i vèri nemìghi i xe chi ca s'iga Padània, ca svèntola le bandière vèrde, e co la italia vinse el balòn a li sventola chele trigolòr. Sto exèrsito vanti morìr el gustarà l'umiliasiòn de pèrdar la so sicuresa, la so pensiòn, e lòra vedarèmo sa li se svèjia.

Totàl dòpo 3 ore, 100 firme scète de chéle vère.

ON MICROMONDO SPECIO DE LA VENESIA

In aeroporto Venesia, el Marco Pòlo, ribatexà Tessera, se pol riasùmar la situasiòn de la nostra Venèsia. In sto microcòxmo a se riasùme tùta la nostra trajèdia e colonixasiòn taliàna.

El toxàto Vèneto ca el urta 20 careli e fa on laòro de fadìga insième el mòro afregàn, el contrasta col sòlito calabrexo in onifòrme da finansièr, ca co le ma in

man, el conta le barxelete al so colega da Nàpoli. Sti finansieri no li ga pì gnìnte da fàr, semo in Europa, no serve pì spacàr i cojoni dimandàr mandole, ive, inposte ai turìsti ca riva co le spòrte inpienà.

A la sortìa dei pasejèri ghe xè on cartèl gràndo gràndo ca publisìxa le bàxe militàr de invaxion mericàna; l'aeroporto de Venesia el xè on ndàr e vegnèr de militàr mericàn. La Venesia la vùve na dòpia ocupasiòn italo-mericàna, ona dal 1866 e st'altra dal 1944.

Al bānco del bàr a ghe xè comese pulitāne (da Napoli) ca co arogānsa le pretende ca te ghe pàrli in taliàn. Isteso discòrso al check in e parsonāl de la sicuresa : i xé tùti pulitàn.

Vardemo po chi ca dexmonta da i aèrei de Alitalia, senpre in ritàrdo e mèxi vòdi (so ròte inùtili) : bàsi, bruti, obèxi, in divixa o craàta, co magàri drìo la mujer ncòra pi vāca e bàsa. Bòna parte de sta xènte la viàja gràtis (eco parche falise le compagnie fa Alitalia). Ca fa le pulisìe i sòliti Vèneti o foresti da l'afrega o romanà.

Turisti ghe ne xé on marèo, tuti li àsa schei vèri ca Ròma se riciàpa co na presiòn fiscāl bestiāl. I Veneti esporta beni e ospita turisti, in pratega li inpiena de schei vèri la pignàta italia, èco parchè semo el barsalio nòmaro on de goardia de finansa e propaganda. Sto mùcio de valùta el ga da finìr Ròma.

L'aeroporto el xè mal organixà, picenin, gnìnte confronto co st àltre sità Europee, ma no se tràta de

inefisiensa, a xé ròma ca la se vargògna sa l'aeroporto de Venèsia el crèse. Ròma mete i schei pa l'aeroporto nazzionale de Fiumicino, on relito a ndo pàsa pelegrìni e buròcrati. Se gà da finansià l'aeroporto de Milàn, de Napoli, tùte pignàte co i bùxi.

La Venesia no la pol crèsar, no la pol risòlvarse i so problèmi parchè la xè sòto colonixasiòn taliàna, sòto na dominasiòn sciaìsta ca la xè antieconòmega e antistòrega tignìsta in pie da l'arogansa de le arme e l'ignoransa.

ON ÒCIO A LA SINA

A sèmo so la còsta 300 km sòto Sha Ghaj inte la sità de Yuwu. El par on formigàro, 2 milioni de parsòne e gnànca la catemo so le màpe europèe. Motorete, camionete, boteghete dapartùto, e par atorno capanuni. Ogni dì rìva 1000 nòvi contadìni da l'interno pa catàr laòro e li vien alojà inte le fàbriche ca tùte le ga el dormitòrio co la mensa. La pàga ofisiàl la xè de 150 èuri, ma la fin i xè gràn màncò. I parùn i se lamenta ca la màndeòpara la vien màsa schèi e ghe tòca portàr la produziòn vèrso l'interno a 200-300 km. La còsta la xè na gràn botéga, e l'interno el funsiòna fa on gràn polmòn a ndo se pèsca s-cià sènpre frèschì ca se vènde par pòco, ma pian pianèlo le fàbriche drìo la còsta le sparìse e se scomìnsia fàrle vèrso l'interno, Tanto pa capìrse, inte l'interno de la Sina la màndeòpara la vien 10 fin 20 òlte màncò ca so la

còsta, ciaro? I ghe ne gà pa nàltri 20 àni co sto mètodo dèi canevàri. El nòstro modèlo el se ga svilupà conpàgno, tùto partìva da la còsta e da le gràn sità fin rivàr a l'interno a ndo i nòstri contadìni i se trasformà in canevàri ca laoràva scùnti inte le càneve e le stàle de Vicensa, Trevìxo, Padova, Veròna.

La crèsita del 2008 la xèra stà de sòlo el +6%, ma dèso sèmo tornà a ritmi asetàbili +12% inte el 2009!

Le ròbe le va pùto parchè el goerno sinèxe el tien bàso el poder de cronpàr de el rembi ca la xè la moneda nasional. Se parla de on 40% sòto el valor reàl. I Usa i xé nèri, ma la Sina la ga l'atòmega e gnisòn ghe dèta le condisiòn. El goerno sentràl el tignarà la monéda xò bàso fin ca ghe convegnerà e cusì jutarà l'export.

L'aeroporto el xé stramodèrno, gninte ca fàr co vècie carète fa Termini, Malpensa, tòxi a xè sul sèrio na vargògna star sòto la itàlia.

Pa stràda no se vede musulmàni ca prèga, el goerno de Pekìn no el xè contro le relijòn, ma el se opòn a le teocrasie, no pàra xò ca el Stàto Vategàn el interferisa co el stàto Sinèxe. In fin dei cùnti la céxa catòlega romàna la xè on stàto co anbasiàte in ògni paexeto de l'osidente, se tràta sul sèrio de na interferensa co i stàti sentràl, la Sina la ga raxòn, no la vol conpetidòr su pa i tòtani. E pò le relijòn le sèmena prejudisio e credulità, le ritarda el progrèso e pàxe sosiàl.

Le aministrasiòn locàl, el goerno sentràl, tùta la polìtega la serca de favorìr el nàsar de inprèxe;

pensemose ca le munisipalità le ghe costruìse tùte le infrastrutture in tenpo rècord, se parla de mìxi e no de desèni. El goerno sentràl el ghe pàga le fière a chi ca espòn a l'estaro e ghe dà el 5% so l'export. Se ghemo capii? Chi ca esporta el vien pagà! Le tàse no le exìste, in compenso el goerno el goadàgna so le inportasiòn metendoghe tàse gràn àlte.

L'età dèi imprenditùri la xè bàsa, i pì veci i ga 40 ani e ghe xè na fràca de 30èni milionàri, no i ga mìa de bexogno dei laòri sosialmente ùtili fa nàltri.

I ga el mìto de le màchine Europèe : bmw, mercedes ca savèmo le xè fra le pèxo al mòndo, ma la mòda la xé mòda. Tùti co sto telefonìn ca sèvita sonàr, calcolatrìsi, batidùri de càsa, conti, càlcoli, on formigàro de contratasìon. La sèra parò i sa divertìrse : karaoke, ping pong, night, pisine, ostarìe. No se capìse coando ca i dòrme.

Fèste? 1 dì a l'àno pa i parùni e 15 pa i oparài ca li tòrna càxa fine àno.

Bancarele pa le stràde dapartùto. I foresti li vien tratà gràn pùito, el goerno li favorìse e serca de dàrghe tùto parchè li inpiante le so atività produtìve e know how in Sina. I Sinixi i vède el foresto fa na risorsa econòmega e diritùra i crède ca sèmo pi intelijinti, no i ga gnancòra capìo ca sèmo na siviltà in decadénsa. I foresti parò li crònpa gràn coantità. La fìga la va màta pa l'òmo osidentàl e le sinixi ghe piàxe i òmeni pi vèci, ma le xè jelòxe da morìr.

Le famèje no le pol tignìr pì de on bòcia, e sòlo chi ca

ga schei el se crònpa le càrte pa vèrghene 2. Inte le campagne parò i ghe ne gà anca 15 parchè lìve gnisòn contròla e gnisòn rejìstra, in pràtega ghe xè dexène de milioni de puteli ca no li rixùlta a l'anàgrafe, se pàrta de 100 milioni de sensa nòme rispetto le statìsteghe ofisiàl!

I presi i sèvita canviàr : cànyi, nove ofèrte, el xè on vèro stock exchange, i sinìxi i xè sul sèrio dèi vèri economìsti. El goerno sentràl el pianìfega na politega produtìva pa ciapàr tùte le fàse de marcà e nìchie. Studi so studi, na gràn atività de intelijence la jùta el goèrno pianifegàr le atività e produsìon. Sa in Sina no ghe xè on ca prodùxe caldàje a condensasiòn, èco prònto on stùdio dei concorenti de la tecnolòjia, e el goerno el favorìse chi ca vol méтарыse fàrle. La prima oparasiòn a xè cronpàghene ona de le mèjo in osidente pa copiàrta. In fièra i èspon senpre chela osidentàl co la strìca del nòme canvià.

A xè fàsile capìr ca co na situasiòn cusì i nòstri politeghi i se coerxe de ridìcolo. Nàltri a sémo drìo fàrse le séghe mentàl co l'Irpef, co l'Ici, co l'Iva, tùte monade rispetto chel ca xé drìo rivàrne dòso. A no se tràta ca ghemo drìo el cantòn na economìa competìtiva del 30%, ma ca la gà prèsi 5 olte pi bàsi (calcolo fésto sol material eletrònego). La Italia la xé drìo menàrne al bàratro, sémo sòlo al scomìnsio.

LA NOSTRA VENESIA VEDESTA DAI FORESTI

A voè in aeroporto tòr dei amighi ca rìva da l'est. No

li xèra mai vegnìsti in Euròpa. Co ndemo fòra da l'aeroporto la prima ròba ca li se ga inacòrto a xé stà : “Marià ca picenete ca xé le màchine!”. Ndemo vanti, pasemo pa Marghera e sùito li me dìxe ca ghe pàr de èsar in Iran o coalche lògo de l’Afrega o Asia, parchè xè inpienà de fèmane e òmeni musulmani. Li vède da lontàn el petrolchìmego de Marghera e li me dìxe ca li credèa ca in Europa ghe fùse pi rispetto anbièntal. Pa strada li me dimanda parchè no se véde gnanca xènte ca la xùga el balòn, lori li crède ca tùti li xùga el balòn parche so le tv de l’est li fa altro ca védar el canpiòn de balòn de la Italia. Ghe spiègo ca el balòn el xè el sport déi poareti, déi ignorantì e ca el rejìme lo dopàra pa rincojonìr la màsa, ma ca ramaj ca xùga el balòn, a xe sol i fiòli dei forèsti ca sògna.

La sèra li me dìxe ca li vol ndàr in discoteca. Li pòrto so òna de le pì grande de la rejòn Vèneto, e co li ènta li rèsta incantà parchè li se inacòrxe ca a xè inpienà de vèci! Ghe spiègo ca xè la stesa xènte ca la ndàva in discoteca 40 o 20 ani fà.

La matìna a ndemo in botega e li vède ca tùti fa scontrìni, li me dimanda par còsa insisteli de dàrteli e ghe spiègo ca la Itàlia la reprìme fiscalmente i Vèneti e la ga creà on rejìme de teròr e càsa l’evaxòr, pèxo ca ai tinpi de Robin Hood. Li varda i prèsi e me dìxe ca la ròba la xé càra, isteso pa i combustìbili e co ghe dìgo el stipendio medio dei Vèneti (1000 euri al mèxe in busta paga), a li ciàpa paùra e me varda fa fùsimo abitanti del tèrso mòndo. Li me dimanda coanti schei

ciàpa on pensionà e ghe dìgo ca xe isteso de on oparajo. Li diventa ròsi e li me dimànda : “ciò, ma on oparajo ca ga da mantegner na fameja el ciàpa i stìsi schèi de on pensionà?”.

Vixitemo Vicenza e li se inacòrxe ca ghe xè caxèrme Usa dapartùto, e li me dimanda parchè? Me tòca dirghe la verità, ca i Mericàni li ga invadesto la Venesia e dal 1944 i se ga dexmentegà de ndàr via.

Vardando i carteli stradàl, li me dimanda sa la paròla “carabinieri” la vol dìr : ospitàl o ufiso postàl. Ghe spiego ca chei carteli stradàl li xé de l’exersito e ca l’exersito el gà ocupà el teritòrio co caxerme. Sfiga màsima, pa stràda el sòlito posto de blòco col caranba mitra spianà a altesa de parsòne. I me amighi li me dimanda cosa ca xè ocoresto, e ghe spiego ca xé la normalità, ca inte la Venesia i militàri italiani li sbaraso la xènte sa no la se pàra a on posto de blòco. Li me dimanda parcosa i militari fàli ste ròbe, ndo xela la polisìa? Ghe xèlo on colpo de stàto?

Vixitemo bona parte de le sità Vènete pì inportante e lòri a on serto pònto li me fa na dimànda gran bèla : “spiegane par còsa metìlo senpre soldà, militàri, morti, sene de goera, so i monumènti?”. Li me spièga ca da lòri, li fa puchi monuminti ma ai artìsti, ai siensiàti, e ca la goera la xé na ròba brùta, no la mèrita monuminti e eloji.

Li me dimànda come mài cusì pochi puteli pa le strade, e me tòca spiegarghe ca vòvo inte on paéxe de vèci a ndò tùto a xè costruìo pa e in funsiòn dei vèci. I

puteli li xè na minorànsa ca no vòta!

Co viajemo pa stràda, a se véde on marèo de capanùni e li me dìxe ca mài li gà vedesto cusì tante fàbriche e ca ghe par fin impossibile ca sémo cusì poarèti. Li me cònta ca lòri scòla li ga studià la stòria de Venesia e li tàca parlarme de Lepanto, Bragadìn, Cervantes, Casanova, Vivaldi.... Mi li pàro e ghe dìgo ca da nàltri scòla no se stùdia ste ròbe, ca li ne òbliga studiàr i 7 re de ròma, Mazzini, risorjimento e goere italiane.

Ogni tanto vèdo ca li serca de tacàr botòn co le toxàte, ma la lengoa la xe on ostàgolo e li me dimanda parchelo gnisòn el parla inglese? Ghe spiego ca scola li òbliga la xente inparàr el latìn e studiar l'italiàn.

La sèra li dorme da mì e li me dimanda sa go internet, e mi me tòca spiegarghe ca ncòra no ghe xè parchè el comùne no fa le lìnèe e le conpagnie no le ga intarese e ca xè tùto monopolixà.

Lora li me dimanda el selular pa paràr mesajeti càxa sòa. Ghe spiego de pararghene pòchi, parché li costa schei. Li se mete rìdar e me spiega ca da lòri i sms li xè gratis, Anca cheli èstari.

Co ndemo in posta li spedìse letare e cartoline a mexo mondo e li se maravèja ca ògni stàto li ga da pagàr tarìfe difarenti. Li me spiega ca xè asùrdo e ca la tarìfa pa spedir l'estaro la gavarìa da èsar la stesa parchè no xe mìa la Italia ca pàga co va fòra dai confini. Ghe penso puìto e me toca darghe raxòn.

Co semo càxa ghe dìgo de smorsàr le lùsi de nòte parchè còsta. Li me dimanda i costi de gas, corente, e

li se mète rìdar parchè li costa pì del dòpio del resto del mondo. Ghe dìgo ca paghemo anca l'àcoa. Li sciòpa sganasàr e li me dimanda fa xelo posìbile ca paghemo l'àcoa co semo inpienà?

A sto ponto li me dimanda, coanto dùrela na càuxa legàl sa no te pàghi el stàto? Ghe spiègo ca sa a xè el stàto ca te denunsia, la dūra anca 4 mìxi, sa invese te si ti ca te denunsi el stàto o on to colega, la dūra fra 25 e 40 àni!

Co xe òra de tor da nòvo l'aèreo ghemo prèsa e me tòca tòr l'autostrada, li vede ca pàgo e li me dixe ca da lòri le strade le xè pùbliche compagno de tute le vùe de telecomunicasiòn. Al check in me vien vòja de ndàr via co lòri e tòr l'aèreo, ghe dimando sa còstelo el bijeto, li me risponde ca no ghe xè pòsti ma ca volendo, rivàr Lubjana, da Venesia a fàso prìma in màchina!

REXISTENSA FISCAL : PICNIK IN SVISARA!

Se levemo sù bonora, e ndemo a la stasion de le coriere de Marostega. A le 5 no ghe xé gnisòn pa le strade, sol ca el silensio a ne compagna pa on par de òre fin ca no tacarà el gran trafego.

Semo in coatro : on mediator, on imprenditor, on comersalista, on programador. Ndemo metar al sicuro el fruto del nostro laoro, ndemo salvar el nostro da le man dei ladri italiani e da le ganase dei finansieri cani da vardia de la Italia. A no ghemo paura, dixemo basta, no ghe ne podemo pì. Fòra ca mè, chealtri no ga

gninte a che fàr co la Indipandensa dela Venesia, ma tuti ghemo in comùn la voja de ribeliòn a la Italia, ogniòn de nàltri patise ogni dì la sciaitù e colonixasiòn dei italiani rento i so ofisi, le so procure, rento le so caxerme..... basta ladraminti.

Diresiòn Brèsia, pò dòpo a nord pa el lago d'Iseo, e senpre pì sù verso la Svìsara. Ghemo tuti 8.000 euri in scarsela ca xe i schei ca la leje italiana parmete de portar fòra da el so controllo ogni olta ca se pasa el confino. A no se paremo da gnisona parte, fòra ca far la benxina justa pa rivàr al confino (in Svisara la costarà 30% in manco). El benxinaro el porchexa in Veneto (sì toxi, li parla ncora la nostra Lengoa so ste montagne de l'Iseo!), no ghe ne pol pì, el dixe ca no ghe xé pì turisti e i taca pasarsela mal.

Pasemo on tunel drìo chealtro e dòpo sù pa i pasi de montagna. Rente el confine, ghe xe la patulia dei carabinieri cusì pa ribadìr ca xè Italia. So sti paexeti de montagna no se vede masa movimento, sinseramente se dimandemo de cosa vève tuta sta xente. Co rivemo in frontiera a li ne dimanda i documinti, na roba ne sorprende : l'arogansa dei finansieri e polisioti al confin italiàn. A xè l'onego restà in piè e forse li se dà arie. Mi a so drìo parlar Veneto co tuti in machina e se sente, el finansier el me dixe co on tònò arogante : “dovvèddireddo”, ghe digo ca no go capìo, a credevo el me dixese calcosa altro. El sèvita ripetarne “dovvèddireddo”, e mi sevito no capìr, el parla puliexe. A la fin on de nàltri lo capise e

ghe risponde : “Sen Moritz”. El parasita el ne fà sesto de ndàr. Al confino Svìsaro la polisia Svisara co educasiòn li ne fà el saluto e no li vol gnanca vedar i documinti!

On fià de chilometri e rivemo so ona dele varie banche Svìsare. Li ne speta, ghemo tolto appuntamento. Pa ogniòn de nàltri ghe xe na bela consulente ca la ne riseve co bele maniere e la ne spiega tuto chelo ca no se pol spiegàr pa telefono co se ciàma da la Italia. Miga li ne àsa al sportelo, li ne fà entràr ogniòn so na stansa separà co le consulenti. On mucio de chiete, silensio e discreditiòn! Mi resto rento tri ore e me faso spiegàr tuto. A l’inisio sta consulente la me parla in italiàn, mi ghe spiego suito ca preferiso parlar Inglexe, ela la me dixe ca lo parla mal, ma la me dixe ca la capise parfetamente la Lengoa Vèneta e dopo on fià anca ela la sbrisa inte na Lengoa ca la ghe someja a la nostra e cusì parlemo Vèneto (co le sò varietà!).

A mexodì, ndemo magnàr, la banca la ne invita l’ostaria drìo el cantòn. Live parlemo e li ne conta de coanta xente riva da la Venesia, imprenditòri na fràca, ma anca oparai ca magari li ga eredità dei schei, toxati xòveni ca so popà el ghe mete el conto al sicuro, fin statali ca li se sente pi sicuri metarli in Svisara ca asargheli al sistema bancario italiàn, altri ca laora in nero..... E mi ca credeva ca solo i imprenditòri salvava i schei in Svisara! Invese me dixe ca i teruni i schei in Svìsara no ghe ne mete, ma so ca i li mete in

Albania, Malta e naturalmente Montenegro.

A le dò se desmisiemo, a le frontiere stesa stòria, ma staolta i finansieri no fà dimande e anca lori no controla i documinti.

Durante el viajo de ritorno a parte le gran bone (inimajinabili!) condisiòn ca ne gà faxesto la banca, a se dixemo ca a xe na vargogna ca on Popolo fà chelo Vèneto el gàbie da scanpà l'estaro pa salvar el fruto del so laoro; la xe na vargogna pa el stàto italiàn e i so servidori in craata e oniforme. Xè on onor far nero, on Pòpolo ca el xe costreto scondar i schei a xe sintomo ca el xé incaenà.

DIARIO DA TAIWAN

2 dì fà a xero Pariji e viajavo co Airfrance, in 40 ani de viaji in aereo no ghevo mai perdesto on aereo e lori de l'AirFrance no li gheva mai festo cusì gran capele e ritardi.

So ndà in diresiòn incasà e ghe gò dimandà :

"Gid you buy Alitalia?" (traduxesto: gavio cronpà Alitalia?). A li me dixe de sì e mi ghe dimando sa li ga cronpà co tuto el personal spiegandoghe ca li xe tuti racomandà e rufiani ca li vien da soto Livorno....

Li me gà dito de sì ca el di indrio li gheva cronpà in bloco col personal alitalia. Ghe go rispondesto : "that's why you are late today!" (traduxesto: “eco parchè si rivà in ritardo ancò!”)

In osidente natri a metemo inte el sentro de le sità le butìghe de : parfumi, de scarpe, de vestii..... a lo savìo

Taiwan cosa ca li mete inte el sentro de la sità? Le butìghe de ordenadòri! A no go altro da dîr, ve la dixe longa so sto pòpolo penseve ca on putelo el inparà scrìvar 40.000 parole contro i 25 signi dei nostri puteli. Varde solo le sculture ca li fà, no gà conparasiòn co i artisti gresì o rinasimentali, ndè rento so on tempio budista e capì ca rasa de scultori li xe. Solo inte la pitùra (caravajo) l'osidente el gà produxesto jiganti e anca inte la mùxica (Albinòn, Vivaldi, Bach, Mozart...) penseve ca i Sinexi li scrivea 10.000 ani fà e li gà insegnà ai Sumeri ca gà insegnà ai Babilunxi.....co li fà na roba li ghe mete l'anema li ga dedision, omiltà, sorixo, jentilesa, intelijensa, disiplina, atensiòn, a ghe manca solo na ròba : "no li veste la ròba pa farla sberlusàr fà a femo nàltri", li pensa pì la sostansa ca la forma.

La difarenza fra Veneti e Taiwanixi xe ca i Taiwanixi li xe ndà drìo la strada de la reserca tecnolojica e i ai Veneti no ghe xe restà ca mantignìr la coalità bàsa dei ani 70/80 e cercar de mantegnìrse competitivi vistendo la ròba fa na bela tòxa. Vardè ca la fin de la fiera, el mondo el se svèja e pa nàltri no ne resta ca polvare.

Ve asicuro ca Taiwan go descoerto ca tuti i nostri imprenditori de Schio e Thiene li fa far la roba Taiwan o Guandong e drio le spale li parla mal de Taiwan e dela Sina. Ma mi go vedesto co i me òci. La strada dela fòrma la finise e vinse a la longa chela dela sostansa. Dapartuto so i posti de laoro te vidi xente xòvane, veci gran puchi. Da nàltri a par on sentro

jeriatrego.

Li xe tuti magri parche no li magna gràsi ma pese, fruta, vardura. Le toxo le xe emansipà e no le va via conpagnà, le strade strasicure gnanca ghe xe bexogno de la polisia, gninte posti de bloco fa chive ca ghe xe i carabinieri co i mitra spianà. Basta vedar fa li va xò lori da on aereo e el caxin ca ghe xe so i aerei europei, i Taiwanixi li te fa dexmontar in 60 secondi. Pò le hostess, tute fighe da night, bele oltre la poexia e gentili da farte piànxar.

No parlemo de la sofisticatesa del magnar, de la pulisia, de la gentilesa da vendar, tuti col sorixo.

Taiwan produxe machinari, ma a on serto ponto li se ga inacorti ca la strada justa xera far prodoti tecnolojisi e cusì li ga investìo schei so la reserca eletronega e dei condutori e deso li xe i leader mondial de produsion dei ordenadori.

Li xe autosufisienti de tuto li va in pension co 25 ani de laoro, li ga tuti i servisi medisi e asistensa, tuto funziona parfetamente e li paga sol rèdito neto : 20%. Inquinamento coaxi xero! Li vive de pì, li magna pese ogni dì de tuti i tipi (ma parche da natri el pese el xe na sorta de luso? No ghemoli mia el mar dapartuto?)

Li xe super educà, super gentili, no li vol stranieri boni da gninte li xe onesti, gninte ladri, la polisia gnanca la ga da starghe drio el trafego, la xente la xe responsabile, la scola la sleva jeni (matemadega, siense e se fa fadiga). El xe on paraìxo!

Malediti taliani, cosa no li ne ga robà e cosa no li xe

drio robarne. Taiwan no ghe xe racomandà, funziona se te se far le robe, te pol partir da stradìn e deventar manajer (xe on sistema fà i Usa, ma pì picenin, co na coltura e storia granda e el mar protexarli dai ladri e foresti raminghi). Taiwan no li vol parasi, funziona tuto e se el publico no funziona li mete la xente al palo, corusion coaxi no ghe xe, gninte ladri, gninte asadini, la xente la xe fin contenta de pagar le tase, gnisun pensa inbrojàr.

Li me dimanda cosa serveli i paradixi fiscal? El stato el ne tol poco e ne fà gratis fin i dinti e no se speta. Ordene, neto, rispetto, jentilesa.....a me vien na ràbia, Italia maledeta, taliani schifosi, zio k...

Asistiso a na manifestasion mi a xero insima al grataselo e no savevo de cosa xera :

-a li gheva i manifesti pa corxar tute le direzion, cusì mi a podea lezar i carteluni anca da l'alto. El prinsipio xe ca tuti posa lezar el mesajo anca da insima i coerti, terase, piani elti

-tuti co le tronbe da stadio, on caxòto ca no ve digo

-altoparlanti, tanburi, muxica alegra

-tuti ma tuti co la bandiera

-tuti in coro sigàr

-disiplinà

Co li fa na roba, li xe tuti onii fa le formighe e vanti fi in fondo senza paura. Naltri a credemo ca sta xente la sìpia senza corajo, ma invese li xe gran corajoxi e i sa ribalarsa co calchedon al poder el fa malagrasie

Ghe dimando de cosa ca la xera sta manifestasion, li me dixe ca a xera pa le elesion del presidente e ca sto candidà el xera contro le tase, go ciapà sù e so coresto xò manifestar anca mi co lori, li me ga dà la bareta, le bandiere e mi scandivo el ritmo, parchè chive so sta sità no li gheva mai vedesto on caucaxico manifestar co le so bandiere, tuti ca me dava la man, le toxo ca me sorideva..... Par lori le manifestasion le xe on divertimento, tuti soridenti, tuti saludarse, i puteli ca canta, lori ca li schersa, gninte fàse inrabià, tuti positivi, e tuti balar in piasa, veci de 90 ani co puteli de 3, chive xe on mucio belo manifestar che popolo straordinario.

FA A NE GA CANVIA LA VITA INTERNET

Sti ani pa ciamàr in Rùsia a ne tocàva spèndar on stipendio e i ne dàva la lènea na olta la stimàna, dèso co skype ciamemo gratis in ogni momento, ansi femo la vido confarensa. 15 ani fà spendevimo montagne de schèi paràr cartoline, lètare e pò spetàr le risposte, dèso se fa tùto gràtis co le mail, diritùra le chat. Sti àni a xèra inpossibile catàr on libro in Inglexe o ente na lengoa foresta e ne tocàva cronparli da l'estaro, lexeveno tuto chel ca ne capitàva bastava lezar calcosa inte naltra lengoa. Inte le biblioteche a se catàa sol ca i soliti libri e opare relijoxe, deso co e.mule se se tira xò libri in pdf a maneta e a maka (gratis). No serve pì cronpar ensiclopedie, ghe xe wikipedia (vardè chela inglese la xe manco pexo). Sti ani pa far na tradusion

de na lengoa foresta a ne tocàva pagàr na interprete, deso pa capir el senso de on testo, a basta ndàr so Google Translate. Ve ricordelo le prime calcolatrisi 35 ani fà? Deso co Excell femo tùto, no ga gnanca pi senso esar bravi risoltar oparasion, l'important a xe saverle inpostar, el resto a lo fa l'ordenador. Sti ani a se spetava la tv pa saver calcòsa, deso podemo lezar le notisie libaramente so internet e sernìr. No semo pì obligà lezar la stanpa de rejìme. Sti ani i ne fàva vèdar on film al mèxe e senpre el sòlito "Fiume rosso", "Casablanca", o "Via col vento". Dèso podemo sernìr e descargarselo in tenpo reàl gratis e vedarlo prima ca al sìnema. Ansi podemo vedar i film sensurà. Tuto a l'ora ca volemo senza interusion propagandisteghe. Mùxica ghe ne xé cusì màsa e gratis ca se rendemo conto de che sporcaria li ne ga infenocia pa àni le càxe discografeghe. Volio inparàr on mestier, cronpar calcòsa, catàr figa, tuto so internet. No ne serve gnanca pi cronpar màpe, carte da viajo. Co Google Earth podemo vedar da l'alto tuti i loghi a ndo semo sta inte la nostra vità so tùto el pianeta tèra. Volio vèdar on ca el bala so na corda, on ca el baxa na sìmia, l'omo pi alto del mondo, do ca ciava o se incùla, el can pi grande, l'omo pi forte, i record del mondo..... tuto, tuto so youtube e company. Someje pa catar de tùto cavè i filtri so google image. Ve servele statisteghe, volio saver sa el vostro visìn el varda el vostro blog, ndè so Google Statistics.

Caxe discografeghe, caxe sinematografeghe, Siae, monopoli editoriàl, giornali de rejime, tv, ajensie de

stànpa, compagnie telefoneghe, mediator colturàl, teoloji de rejime, cronisti, giornalisti, profesòri, va tùt in mòna, a xé finii i monopòli, co internet scrivemo chel ca a volemo, consumemo chel ca volemo, co volemo e tùto gratis e replicà l'infiniò. La xé na vèra rivolusiòn.